

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 7 • Perjantaina 9. huhtikuuta 2010

61. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Säätiön tiimi vahvistuu

Työharjoittelija Antti Sahla tuo porukkaan uutta osaamista

Kurkijokelaisen toimistoa piristää kesän loppuun asti työharjoittelija Antti Sahla Turun AMK:sta. Loimaan toimipisteessä multimedia-tuotantoa opiskeleva Antti aloitti harjoittelunsa tiistaina 6.4. ja jatkaa elokuun loppuun saakka. Hän tulee puuhastelemaan Kurkijoki-säätiön markkinointiviestinnän parissa, vastailee puhelimeen ja toimittaa Kurkijo-

kelaista kesäkuukausina.

Antti on säätiön porukalle ennestään tuttu AMK:n kanssa yhteistyössä tehdystä kampanjasta, jonka projektipäällikkönä hän toimi. Projektissa kehitettiin säätiön läsnäoloa Internetissä ja suunniteltiin sen markkinointia. Näiden teemojen jatkojalostaminen oli luonteva lähtökohta Antin työharjoittelulle.

”Yhteistyö säätiön kanssa sujui mukavasti, joten tulin harjoitteluun tänne mielelläni. Toivottavasti osaamisestani on hyötyä, ja toivottavasti toisaalta saan riittävän haasteellisia tehtäviä. Suunnitelmat ainakin näyttävät hyvältä”, Antti kertoo. Ensimmäinen konkreettinen työ Antille on säätiön DVD:n koostaminen, joka julkaistaan kesän

aikana. Siinä on video- ja valokuvamateriaalia Kurkijoelta ja kurkijokelaisuudesta.

Loimaalla asuva Antti soittaa vapaa-aikanaan bassoa New Horizon -bändissä ja harrastaa elokuvien katselua. Säätiö toimittaa Antin lämpimästi tervetulleeksi!

Kirjoittanut:
Markus Silaste

Laatokan rannalla kesällä 2009.
Kuvaaja: Juhon Kysynäräinen

Antti Sahla tulee ensimmäisenä työpäivänä töihin kaksi kannettavaa tietokonetta kinalossaan ja levittää ne kokoushuoneeseen. Hetken kuluttua kuuluu jo näppäimistön ääniä. Omilla koneilla ja ohjelmilla Kurkijoki DVD:n tekeminen sujuu paremmin.

Kuulokkeet korvilla nuori mies kuuntelee nauhoituksia ja niiden lomassa kuuluu naurahduskin haastattelujen parhaimpien osien tai pikku kömmähdysten kohdalla. Työnteko tuntuu olevan hauskaa.

Kun lähdän kotiin iltapäivällä neljän aikaan,

Antti jää vielä odottelemaan koneen päivityksen päättymistä. Seuraavana aamuna saapuessani puoli yhdeksän aikaan, hän on jo työskennellyt tunnin.

Antin työtehtäviin tulee kuulumaan monenmoista ja hänet tulettaa tapaamaan niin toimituksessa kuin erilaisissa kesätapahtumissa, jossa säätiö on esillä, mm. OKRA-messuilla Oripäässä heinäkuun alkupuolella.

Ensi viikolla hän vastaa toimituksen aukioloajoista ja puhelimitse toimitussihteerin viettäessä vapaapäivä.

HS

Tässä lehdessä mm.

Olavi Kallioniemi siunattiins. 3

Kummisedän ja kummipojan kirjeenvaihtoa s. 6-7

Valtuuskunnan puheenjohtaja vaihtui.....s. 7

Toimitus on avoinna tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.

Seuraavat lehdet ilmestyvät 23.4., 7.5., 21.5., 4.6.

Karjalan Sivistysseura järjestää Heimopäivät Kuopiossa 10.-11.4.2010

Karjalan Sivistysseura ry on perustettu vuonna 1906, tarkoituksena itä- ja rajakarjalaisen kielen ja kulttuurin vaaliminen. Seura pyrkii ylläpitämään karjalaista perinnettä ja heimohenkeä sekä lujittamaan karjalaista itsetuntoa.

Heimopäivät kokoavat vuosittain yhteen erityisesti karjalaistaustaisia suomalaisia, mutta myös muita karjalaisesta kielestä ja kulttuurista kiinnostuneita. Tänä vuonna Heimopäivät järjestetään Kuopiossa.

Heimopäivät alkavat lauantaina 10.4. klo 12.00 Kuopion Keskuskentällä kyykkäottelulla. Näytösottelussa pelaavat Karjalan Sivistysseuran Kyykkäkerho ja Savilahden Syke, joka on Itä-Suomen yliopiston Kuopion yksikön ylioppilaskunnan joukkue. Karjalaisseurojen Kuopion Piirin puheenjohtaja Kari P. Koslonen toimii juontajana ja johdattelee katsojat perinteisen karjalaisen kyykkäpelin saloihin.

Lauantaipäivän mittaan pidetään seuran alaosastojen ja yhdistysten kokouksia sekä Karjalan Sivistysseuran jäsenille tarkoitettu 104. vuosikokous. Ortodoksisen kirkkomuseon ja aarteiston kuvallinen esittely, museojohdaja Teresa Leskisen johdolla. Päivän

päätää illalla rento tee- ja tarinailta Savon Koulutuskuntayhtymän tiloissa, os. Presidentinkatu 3. Esiintyjiä Karjalan tasavallasta; nuorten folklooreryhmä Uhtualta ja Valentina Saburova Kalevalan Kansanteatteristasekä Savonia-ammattikorkeakoulu Musiikki ja tanssii sekä Kuopion konservatorion muusikoita.

Sunnuntain 11.4. ohjelmasta mainittakoon karjalainen Heimojuhla alkaen klo 13.00, jossa juhlaesitelmän Kielipesät - eilen, tänään, huomenna, pitää kielentutkija, FM Annika Pasanen, joka on koordinoanut kielipesätoimintaa Suomessa ja Venäjän Karjalassa, inarinsaamelaiten ja karjalaisten lasten parissa.

Heimojuhlassa on erittäin monipuolista musiikkia ja kulttuuriohjelmaa, jossa esiintyy muidenmuassa edellä mainittu nuorten laulu- ja tanssiryhmä Uhtualta (Kalevala) Karjalan tasavallasta sekä kuopiolaisia muusikoita ja taitelijoita.

Kaikkiin tilaisuuksiin on vapaa pääsy, tervetuloa.

Lisätietoja:
www.karjalansivistysseura.fi
Kari Kemppinen, puheenjohtaja, Karjalan Sivistysseura puh. 050 0203 448

Sikiön sukuseuran LIPUN NAULAUSTILAISUUS
su 9.5. klo 13.30, Ruokolahden seurakuntatalolla.

Lisätietoja ja ilmoittautumiset 24.4. mennessä Riitta Sainiolle p. 040-5447582 tai riitta.sainio@elisanet.fi.

9.4.2010

Kevään valoa

Kinokset ovat huvenneet ja arvuutellaan, kuinka kauan kaikkein korkeimmat lumikaset kestävät sulaa. Auringon kirkkaudessa mieli kuitenkin sulaa kevääseen, kesän odotukseen.

Pääsiäisen jälkeisissä ajatuksissa vaihtelevat kahdenlaiset mietteet. Kärsimys ja kuolema, jotka kuuluvat inhimillisen elämän tosiasioihin, ja toisaalta kuoleman voittaminen, toivo. Pääsiäistapahtumien järjestys kulkee niin, että toivo jää päällimmäiseksi. Usko ja toivo kuuluvat tiiviisti yhteen, kolmantena niihin liitetään vielä rakkaus. Siinä sanat, joilla tulee toimeen, mikäli ei hautaa niitä arkisen rutiininsa ja vastoinikäymisiensä alle.

Toisinaan vastoinikäymisiä kerääntyy näännyttäviä määriä. Tulee lunta enemmän kuin pihaan mahtuu. Sitä tulee ja tulee, eikä loppua näy. Vastoinikäymiset kerääntyvät kasaksi, lopulta jäiseksi lumivuoreksi. Ei jaksa ajatella, että vuori joskus sulaisi menneen talven lumenä. Karjalasta evakkoon lähteneet tietävät, mikä määrä surua, epävarmuutta, aineellista ahdinkoa voi kertyä. Sen tietävät myös heidän jälkeläisensä, jotka perheissään ovat kokeneet sodan aiheuttamien traumojen vaikutuksen ja jääneet jälleenrakennusvuosien puristuksessa vaille normaalia lapsuutta. Mutta he ovat myös saaneet nähdä, että menetyksistä huolimatta elämä voittaa ja jää sulaa.

Kevätpäiväntasausta ja kellon siirtäminen kesäaikaan ovat rajapyykkejä, jolloin usko valon lisääntymiseen ja kevään puhkeamiseen käy konkreettiseksi. Jäykät talvikampeet tuuletetaan ja siirretään pois keveämien tieltä, mukavat kevätpuuhat notkistavat niveliä.

Taimia kasvatetaan, multia vaihdetaan, haravat viuhuvat piholla. Toivo elää: kun istutan, teen, siivoan, saan satoa, viihtyisyyttä, edistystä. Arjen pienet asiat ovat suuria iloja itselle ja samalla läheisille.

Ahertamisen liepeillä vaanii joskus stressi. Tulee huiskittua enemmän kuin jaksaa. Lapsuudenkodistani minulle jäi ikuisesti mieleen kevätsiivouksen tärkeys. Äiti oli järjestyksen ihminen, meillä siivottiin perusteellisesti lauantaisin, ja viikollakin lakaistiin, pyyhkäistiin ja tavarat pidettiin ojennuksessa. Se ei piisannut, juhannuksena ja jouluna kuurrattiin moninverroin, ja kevätsiivous oli oma lukunsa. Komerot koluttiin, tuplat kaivettiin ikkunoista, ikkunat pestiin, samoin takit ja verhot, patjoista ja tyynyistä piiskattiin pölyt ja talviunet. Iltaisin äiti oli kuittia kuitimpi ja valitti kevätväsymystä.

Kevään huikeus kestää aikansa, laantuu, saapuu kesä. Kesä kantaa lastinaan paljon odotuksia, joita yksi kesä ei useinkaan pysty täyttämään. Psykologit varoittavat asettamasta paineita. Esimerkiksi matkat on paras tehdä ilman liikoja ennakoiteja, ottaa vain vastaan, mitä ne kulloinkin tarjoavat. Ja aina ne tarjoavat, kuten kotiseutumatkoillamme olemme kokeneet. Pian on taas aika, jolloin raja Karjalaan ja Kurkijoelle ylittyy tiuhaan. Kurkijokelaisen ensimmäinen lukijamatka täyttyi hetkessä, mutta myöhempi matka kesän lopulla on viritteillä. Ehkä sillä matkalla tapaamme!

Leena Virtanen
toimitusneuvoston jäsen

1. sunnuntai
pääsiäisestä

Ylös- nousseen todistajina

Olen saanut tämän talven aikana useamman puhelun, joissa on varovasti tiedusteltu, voisiko pääsiäisenä mitenkään viettää ristiäisiä? Perusteluina on ollut pitempi loma, matka isovanhempien luo ja soittajilla selvästi sellainen pelko, että pääsiäisenä kastejuhlan järjestäminen ei ehkä ole oikein sopivaa. On ollut ilo vakuuttaa, että pääsiäistä parempaa kaste-päivää ei ole olemassakaan, ja kastejuhlan silloin järjestävät liittyvät kirkon vanhaan traditioon.

Tällä sunnuntailla ja sitä myöten koko tällä alkavalla viikolla on kaksikin vaikeaa latinakielistä nimeä: quasi modo geniti (= niin kuin vastasyntyneet) ja dominica in albis (= valkoisten vaatteiden sunnuntai, alkuaan pitempi muoto dominica in albis depositis = pois riisuttujen valkoisten vaatteiden sunnuntai). Nämä nimet viittaavat pääsiäisenä kastettuihin. Minkähän takia on jouduttu niin kauas alkuperäisestä asiasta, että tavalliset kristityt joutuvat kyselemään, onko sopivaa viettää kastejuhlaa pääsiäisenä?

Tämän sunnuntain evankeliumiteksti on kyselijöille paljon lohdullisempi. Se kertoo Tuomaksesta, miehestä, joka ei uskonut, ennen kuin näki. Toiset opetuslapset kertoivat hänelle: ”Me näimme Herran.” Mutta Tuomas sanoi: ”En usko. Jos en itse näe naulanjälkiä hänen käsissään ja pistä someani niihin ja jos en pistä kättäni hänen kylkeensä, minä en usko.” Ja Tuomakselle näytettiin. Viikon kuluttua Jeesuksen opetuslapset olivat taas koolla, ja Tuomas oli toisten joukossa. Ovet olivat lukossa, mutta yhtäkkiä Jeesus seisoi heidän keskellään ja sanoi: ”Rauha teille!” Sitten hän sanoi Tuomaalle: ”Ojenna sormesi: tässä ovat käteni. Ojenna kätesi ja pistä se kylkeeni. Älä ole epäuskoinen, vaan usko!” Silloin Tuomas sanoi: ”Minun Herrani ja Jumalani!”

Meitä on monia, joille ei ole uhoamisestamme huolimatta näytetty mitään merkkejä. Ja jotka kuitenkin toivomme, että itse Herra tulisi elämän tekemien pelkojen ja lukkojen läpi huoneemme keskelle ja sanoisi: Rauha teille! Sen takia lapsia edelleenkin pyydetään saada tuoda kasteelle. Sen takia kirkkojen kellot kutsuvat jumalanpalvelukseen. Sen takia alttarin sakramenttia vielä jaetaan.

Ja Herra itse sanoo: ”Autuaita ne, jotka uskovat, vaikka eivät näe.”

Satu Väättäinen

Satu Väättäinen on seurakuntapastori
Sotkamon seurakunnassa.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU
Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Mikä on Suomen yleisin varhaisperunalajike?
2. Kuinka korkea on Länsi-Euroopan korkein vuori Mont Blanc?
3. Kuinka monta ihmistä maailmassa sairastuu vuosittain malariaan?
4. Minä vuonna Turku menetti pääkaupungin aseman Helsingille?
5. Kuka on Englannin suojelupyhimys?
6. Milloin Turun suurpalo tapahtui?
7. Milloin J.L. Runeberg kuoli sairastettuaan kolmetoista vuotta?
8. Kuka kirjailija loi Lauri-lan Anttoon hahmon?
9. Minkä maan pisin joki on Veiksel?
10. Millä toisella nimellä tunnetaan syömishäiriö?

Osanottokiitoksia

Lämpimät kiitokset kaikille rakkaamme
Olavi KALLIONIEMEN
muistoa kunnioittaneille ja häntä viimeiselle taipaleelle saattaneille.
Eila, Leena ja Olli-Pekka

Muistettavaa

Vampulan Karjalaiset ry Kokous- ja tupailta su 11.4. klo 18. Leppämäessä, Hepotie 2, Tervetuloa!

Kalakurjet Pilkkikauden päättäjäiset su 11.4. Lunkilla, yhteislähtö Loimaan raitilta klo 8.00.

Hiitola-Kurkijoki Sukututkijat kokoontuu torstaina 15.4.10 klo 18 Karjalatalon Wärtsilä-salissa, Helsinki Käylänkuja 1. Aihe: Suku- ja muita yhteyksiä naapurikuntiin: Jaakkima, Lumivaara. Seuraava kokous 20.5.

Kaipuu saa näkyä

KAIKKI KIVITYÖT
PALVELEMME
Ma - Pe 9 - 17

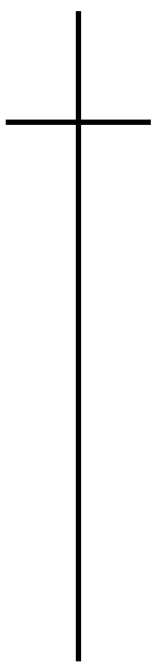

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 263

Tervetuloa! Lisätietoja Veikko Revolta p. 050 5606049 tai veikkorepo@hotmail.com.

Loimaan Seudun Karjalaseuran Teatterimatka 16.4. Aikataulu: klo 16.45 Hirvikoski apteekin pysäkki, 16.50 Kaunismäki, 17.00 Osuuspankin pysäkki kaupungissa. Lisätietoja: Maija Levonpää, p. 040-5824983.

Kuolleita

Rakas äitini
läheisemme
Sairaanhoidonopettaja

Irja KIVIHARJU

o.s. Heinonen

* 23. lokakuuta 1923 Kurkijoella
† 28. helmikuuta 2010 Helsingissä

Lämmöllä muistaen

Jussi
Maj-Britt ja Antti perheineen
Aili sisaren lapset, Erkki, Helena,
Eeva ja Olli perheineen
Petteri perheineen

Pitkä on päivän retki illan himmeeseen.
Yksi on autuas hetki kivusta uupuneen:
nukkua siintoon illan
uneen mi kaartua suo
pois ajan kulusta sillan
näkyttömiä luo.
(Saima Harmaja)

Siunaus toimitettu 27. maaliskuuta 2010.
Lämpimät kiitokset kaikille Irjaa,
hänen viimeisten elinvuosiensa aikana hoitaneille.
Maj-Britt Penttilä

NIMIPÄIVÄT

Huhtikuu

9 Pe Mikael Agricolan
päivä, suomen
kielen päivä,
Elias, Eelis, Eeli,
Eljas
10 La Tero
11 Su Verna, Minea
12 Ma Julia, Julius,
Janna, Juliaana

13 Ti Tellervo
14 Ke Taito
15 To Linda, Tuomi
16 Pe Jalo, Patrik
17 La Otto
18 Su Valto, Valdemar
19 Ma Pilvi, Pälv
20 Ti Nella, Lauha
21 Ke Anssi, Anselmi
22 To Alina

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Lauri Laukkanen (pj.), Raija Laaksonen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taitonen ja Leena Virtanen

Toimitussihteeri: Helena Sulavuori
ja toimittajina kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
p. (02) 762 2551, 050-521 3336, toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poistamisesta tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 70 senttiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 50 senttiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 12 mennessä. Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 39 euroa
6 kk..... 23 euroa
Pohjoismaat 44 euroa
Muualle 52 euroa

Tilinumero: LSOP 523900-4897
Y-tunnus 0204020-9
Sivunvalmistus:
Etusivupaja, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki
ISSN 0782-5668

9.4. Pääsiäisen jälkeinen perjantai Ps. 40:6 Herra, minun Jumalani, kukaan ei ole sinun vertaisesi! Sinä olet tehnyt suuria tekoja, sinä ajattelet meidän parastamme. Minä haluan kertoa teoistasi - niitä on enemmän kuin voin luotella.

10.4. Pääsiäisen jälkeinen lauantai Matt. 28:16-20 Kaikki yksitoista opetuslasta lähtivät Galileaan ja nousivat vuorelle, minne Jeesus oli käkenyt heidän mennä. Kun he näkivät hänet, he kumarsivat häntä, joskin muutamat epäilivät. Jeesus tuli heidän luokseen ja puhui heille näin: ”Minulle on annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opettakaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käkenyt teidän noudattaa. Ja katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti.”

11.4. 1. sunnuntai pääsiäisestä Joh. 20:20-23 Ilo valtasi opetuslapset, kun he näkivät Herran. Jeesus sanoi uudelleen: ”Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät.” Sanottuaan tämän hän puhalsi heitä kohti ja sanoi: ”Ottakaa Pyhä Henki. Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annetut. Jolta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi.”

12.4. 1 Piet. 2:2 Niin kuin vastasyntyneet lapset taivoitkaa puhdasta sanan maitoa, jotta sen ravitsemina kasvaisitte pelastukseen.

13.4. Jes. 43:10 Minun todistajani, sanoo Herra, olette te - Israel, sinä jonka olen valinnut palvelijakseni - ja

teidän tulee tuntea minut ja uskoa minuun, ymmärtää, kuka minä olen. Ennen minua ei ole jumalaa syntynyt eikä ollut eikä minun jälkeeni tullut eikä tule.

14.4. 1 Joh. 5:4 Kaikki, mikä on syntyisin Jumalasta, voittaa maailman. Ja tämä on se voitto, tämä on maailman voittanut: meidän uskomme.

15.4. Joh. 20:26 Jeesus seisoi heidän keskellään ja sanoi: ”Rauha teille!”

16.4. Ps. 116:6 Herra on avuttomien suojelija. Kun voimani uupuivat, hän tuli avukseni.

17.4. 1 Joh. 5:11-12 Jumala on antanut meille iankaikkisen elämän, ja tämä elämä on hänen Pojassaan. Jolla on Poika, sillä on elämä. Jolla ei Jumalan Poikaa ole, sillä ei ole elämää.

18.4. 2. sunnuntai pääsiäisestä Joh. 10:14-16 ”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut, niin kuin Isä tuntee minut ja minä Isän. Minä panen henkeni alttiiksi lampaiden puolesta. Minulla on myös muita lampaita, sellaisia, jotka eivät ole tästä tarhasta, ja niitäkin minun tulee paimentaa. Ne kuulevat minun ääneni, ja niin on oleva yksi lauma ja yksi paimen.”

19.4. Ps. 33:5-6 Herran uskollisuus täyttää maan. Herra on sanallaan luonut taivaat.

20.4. Hes. 34:16 Näin sanoo Herra Jumala: Minä etsin eksyneen ja tuon takaisin laumasta harhautuneen, minä sidon murtuneen jalkan, minä hoivaan uupunutta, ja vahvat ja lihavat minä pidän kurissa. Minä kaitsen laumaani niin kuin sitä tulee kaita.

21.4. 1 Piet. 2:21 Kristus kärsi teidän puolestanne ja jätti teille esikuvan, jotta seuraisitte hänen jälkiään.

22.4. Joh. 10:14 Jeesus sanoo: ”Minä olen hyvä paimen. Minä tunnen lampaani ja ne tuntevat minut.”

In memoriam

Veljeni Lauri kuoli 3.3.2010 ”sairaalapöppöön” oltuaan vakavanlaatuiseen kihtiin sairastuneena jo jonkun aikaan. Seurauksena oli keuhkokuume, johon sitten menehtyi.

Lauri oli lapsena perheemme hymypoika, aina altis kulkemaan isän mukana. Isämme oli v.t. kanttori seurakunnassamme. Lauri kertoi joskus Jumalanpalveluksen aikana joutuneensa pienillä jaloillaan hakemaan päänsärkypulveria pastorille usein toistuvaan migreeniin.

Sotien aikana hän joutui usein olemaan ilman isää, jota hän kovasti kaipasi, ku-

Lauri Teräntö

ten monet tuhannet Suomen lapset. Isällä oli viis virkaa ja kuus nälkää, kuten vanha sanonta kuului.

Lauri, varttuessaan aikuisuuteen, koulutti itsensä ammattimaalariksi ja sitten myöhemmin hankki koristemaalarin ammattipätevyyden. Hän asui kotona, käyden töissä junalla. Olin itsekin kotona näihin aikoihin isän apuna raivasin peltoa, kaivoin lapiolla ojia ja tein muita maatalon töitä.

Laurilta liikenä aina rahaa veljelle ja perheen menoihin varsinkin talonrakennusvaiheen aikana. Kaikki maa-

lausvaiheet olivat Laurin käsissä.

Aika kului ja vuodet vierivät, Lauri avioitui ja ammatti vaihtui rautamyyjäksi Osuusliike Maapohjaan. Hänestä kehittyi pidetty myyjä ammatissaan. Ammattiyhdistystyöt vieroittivat perheestä ja lasten aikuistumisvaiheessa perhe hajosi ja Lauri siirtyi Lahden Stark-Johanille rautamyyjäksi.

Asuin itse Kokkolassa ja vaikeimpina aikoina olkapäästäni vasten veljeni valitti maailman kovuutta. Aika parantaa haavat, mut-

ta oikeaa rakkautta ei aina kaikkien osalle löydy. Panin merkille, että Laurilla oli hyvä suhde poikaansa ja ylimääräiset arpajaisvoitot hän antoikin pojalleen.

Elämä jatkui Eino Leino runoa lainatakseni ”niin eli ikänsä kaiken ikävässä ainaisessa”. Vaan kaiken Luoja armahti veljeäni, niin kuin monia muitakin vanhoja, vain muistot jäivät jäljelle.

Aina muistaen veljesi Pavel

Jk. ”Jokainen ihminen on laulun arvoinen.”

Olavi Kallioniemeä muistellen

Kurkijokelaisuuden ja karjalaisuuden ansioitunut ja uuttera vaalija, opettaja Olavi Kallioniemi on poissa. Menetin hänessä ikätoverin ja pidetyn luokkatoverin, jonka tarmokkuutta ja aikaansaavuutta vielä hänen eläkepäivinäinkin ihmetellen ihailin.

Olimme luokkatovereita Elisenvaaran yhteiskoulussa kahteenkin otteeseen: ensin reilun kuukauden syksyllä 1939 ja sitten lukuvuoden 1943-44, joka osaltani keskeytyi hieman ennen päättämistään sotaväkeen lähtöni vuoksi. Se viidennen luokan koulunkäynti siellä maitokaupan ahtaissa tiloissa on muistoissani kuin unen näköä, karjalaiskoululaisten

opiskelua sodan varjossa, työntä armottoman myrskyn edellä.

Luokkatoveruus oli Olaville arvokas asia. Väsymättä hän jaksoi puuhata tapaamisia, kirjoitella meile muille kuulumisia ja pitää lukua niin edesmenneistä kuin vielä elossa olevista. Hänen kirjeensä olivat aina mieluisaa luettavaa.

Kolme vuotta sitten Olavi lähetti minulle kirjoittamansa kirjan Elisenvaarassa ja evakossa omistuskirjoituksineen. Hän totesi kirjeessään, että kirjan kirjoittamiseen oli kaksikin syytä. Ensiksi hän halusi jättää jälkeläisilleen sekä lähisukulaisilleen ja heidän perillisilleen kuvan lapsuutensa Elisenvaaras-

ta, sen elämästä sekä oman perheensä evakkomatkoista. Toiseksi kirja on evakokuvaus, joita nimenomaan Kurkijoelta ei ole kovinkaan monta kirjoitettu. Olavi totesi odottavansa evakkotarinaa kirjan muodossa myös minulta. En ole sellaiseen tehtävään kyennyt.

Olavi Kallioniemi hoiti opettajanvirkaansa neljäksäkin eri kouluyhteisössä. Minulla on hyvä syy uskoa, että hän onnistui opettajan tehtäviissään erinomaisesti rauhallisen ja luotettavan olemuksensa myötä. Hänen humanisuutensa, viisautensa ja kirjallinen lahjakkuutensa olivat varmastikin vankkana henkisenä perustana hänen jakaessaan elä-

mäneväitä yhä uusille ja uusille oppilassukupolville.

Lopuksi ha jälleen kerran siteeraan itähamäläiskirjailija Uuno Kailaan runoa Linnut, joka sisältää vertauskuvallisuutta ihmisen elämästä kehdesta hautaan. *Nopsat ovat lennot pääskysien, nopsampi on lento hetkien. Vast´on keskisuvi, kun jo syksyn aavistaa ja tuntee ihminen. Missä vaipunetkin, matkasauva, mihin ehtinetkin, matkamies, yks on varmaa: kurjen muuttohuuto pian taas on soiva yli ties.*

Erkki Puputti

Olavi Kallioniemi siunattiin

Olavi Kallioniemi siunattiin lauantaina 3.4. Lamminpään kappelissa Tampereella ja laskettiin haudan lepoon Lamminpään hautausmaalle omaisten ja runsaan ystäväjoukon saattelemana. Siunauksen toimitti rovasti Arto Jaatinen. Kurkijoki-seuran ja Tampereen Seudun Kurkijokelaisten sekä Kurkijoki-Säätiön ja sanomalehti Kurkijokelaisen seppeleet laskivat Riitta Sainio, Kari Rahiala, Sakari Karsila ja Tapio Nikkari.

Olavi Kallioniemi menehtyi sauva-kävelylenkillään 6.3. Nopeasti saapunut elvytysryhmä ei saanut sydäntä käynnistymään.

Olavi oli syntynyt 20.6.1926 Kurkijoen Elisenvaarassa, jossa hänen isänsä Pekka Kallioniemi toimi asioitsijana. Isän juuret olivat Ägläjärvellä.

Olavi kävi kansakoulun Elisenvaarassa ja ehti aloittaa Elisenvaaran yhteiskoulun 1. luokalla syksyllä 1939. Väliluokat hän suoritti Äänekosken yhteiskoulussa ja keskikoulun viimeisen luokan taas Elisenvaaran yhteiskoulussa 1943-44.

Olavi valmistui opettajaksi Rauman seminaarista vuonna 1950 ja sai ensimmäisen työpaikkansa Metsämaalta. Hän toimi sittemmin opettajana Karkussa ja parisenkymmentä vuotta Tampereen Pyy-nikin koulussa, josta hän jäi eläkkeelle.

Talvisodan syttyessä Olavi Kallioniemi oli 13-vuotias, tarpeeksi vanha auttaakseen evakoita Elisenvaaran asemalla ja toimiakseen puhelinvahtina Suohovin ilmatorjuntapatterilla. Jatkosodan puhjetessa Olavi

Olavi ja isänsä Pekka Kallioniemi. Kurkijoki-museon kuvakokoelma.

Jatkuu seur. siv.

HIITOLA-SÄÄTIÖ

järjestää leirin Porin seurakuntayhtymän kurssikeskuksessa Silokalliolla 10-13.5.2010

Juuret Hiitolassa - teemana murre, muistat sie viel?

Leirille voivat hakea kaikki hiitolaisjuuriset, aiheesta kiinnostuneet aikuiset iästä riippumatta. Kirjallisista vapaamuotoisista hakemuksista tulee ilmetä hakijan nimi (myös tyttönimi), syntymäaika ja hiitolaiset juuret sekä nykyinen osoite ja puhelinnumero. Kerro myös hakemuksessasi miksi toivot pääseväsi leirille. Osallistumismaksu leirille on 30 € / henkilö. Hakemukset pyydetään lähettämään 18.4.2010 mennessä osoitteella: Silja Iltanen, Turkkurintie 28, 28400 Ulvila tai sähköpostilla saatio@hiitola.fi Leirille valituille lähetetään kirjallinen kutsu viikolla 17. Porissa 24.3.2010

Hiitola-säätiön hallitus

Kurkijokiseur

KEVÄTRETKI KOTKAAN

la 29.5., yhteisretkenä Vpl. Pyhäjärviseuran kanssa.

Bussin lähtö: klo 7.30 Hyrylä, linja-autoasema, klo 8.00 Helsinki Kiasman edestä. Paluu klo 18:aan mennessä.

Ohjelma: • Aamukahvi Kotkan toriterassilla • Opastettu kiertoajelu • Merikeskus Wellamo • Suomen Merimuseo • Akvaariotalo Maretarium • Ruokailu ravintola Keisarinsatamassa Hintana 40 € kerätään bussissa.

Ilmoittautumiset: Riitta Sainio p. 040-5447582 tai Sakari Karsila 0400-210208

Tervetuloa kaikki kurkijokelaiset ystävineen.

Sortavalan Seminaari

Kuten tunnettua, Sortavalan Kymölässä aloitti 1880 toimintansa toinen kansakoulun opettajia valmistava seminaari maassamme. Ensimmäinen oli aloittanut toimintansa Jyväskylässä 1863.

Nykyisin Sortavalan seminaarin työn jatkajana toimii Joensuussa Yliopisto, joka hiljattain yhdistettiin Kuopion vastaavan laitoksen kanssa ja on nimeltään Itä-Suomen Yliopisto.

Sortavalan / Itä-Suomen seminaarin perinteitä ja muistoja vaalimaan oli perustettu Kymölän Kilta, joka julkaisi 1960 juhlahistorian kyseisten oppilaitosten toiminnasta. Teoksen saatesa-

noissa on mm. kirjoitettu seuraavasti: ”Itä-Suomen seminaarille, historian myrskyjen synnyttämälle, sodan tuhkaista Phoinix-linnun lailla kohonneelle Karjalan valistuskehdonne menneitten vuosikymmenien opettaja- ja oppilaspolvien tervehdyksenä onnea ja menestystä ja Jumalan siunauksessa rikkaita työn tuloksia tarjoavaa tulevaisuutta toivotellen.”

Ensimmäinen seminaarin juhlaulkaisu oli nimeltään ”Loimia ja kuteita – Kymölän seminaarin oppilailta” ja se julkaistiin 1894. Tuolloin oli seminaarista jo ”kymmenen vuoden ajan jaettu valtakirjoja siellä valmistu-

neille nuorille opettajille ja lähetetty heidät hyvin eväin maan heräävän kansanopetuksen työkentälle.” Sortavalan seminaarin merkitys erikoisesti Karjalan valituslaitoksena alkoi jo silloin näkyä. Hyvä maine oli luotu työhönsä innolla ja lämmöllä ja Karjalalle hehkuneen seminaarin opettajakunnan ansiosta.

Tästä kyseisestä hehkusta tuli aikanaan oma osansa myös Kurkijoelle ja Hiitolaan nuorien opettajien myötä.

Eino Vepsä

Jatkoa ed. siv.

oli juuri täyttänyt 15 vuotta. Sinä kesänä hän toimi sotilaspoikatehtävissä evakossa Suolahdessa ja vanginvartijana vastikään vallatulla Kurkijoella. Seuraavina kesinä hän oli Elisenvaarassa muurarin apulaisena ja myös topparoikassa. Omaa taloakin pystytettiin. Ruumiillinen työ ei Olaville ollut myöhemminkään vierasta. Sodanaikaisesta sotilaspoikatoiminnasta hän sai sittemmin veteraanitunnuksen tammenlehvineen.

Olavin rakkaimpia harrastuksia olivat lukeminen ja kirjoittaminen. Kurkijokelainen-lehdessä on julkaistu kymmeniä Olavin tasokkaita ja seikkaperäisiä muistelmia ja pakinoita. Vuonna 2007 ilmestyi hänen ”Elisenvaarassa ja evakossa” -kirjansa (Pilot-kustannus), johon hän oli koonnut osan Kurkijokelaisessa julkaistuista tarinoista. Tarkkojen muistelmien pohjana ovat olleet päiväkirjat, joita Olavi mainitsee kirjoittaneensa jo poikaseena. Päiväkirjan pitäminen

jatkui viime aikoihin asti, kertoi Olavin Olli-poika.

Olavi oli 15.11.1986 mukana perustamassa Kurkijoki-seuran alaosastoa, jolle annettiin nimi Tampereen Seudun Kurkijokelaiset. Hän veti alaosastoa viidentoista vuoden ajan. Kokouksissa saimme tutustua Olavin uusimpaan kirjalliseen tuotantoon hänen lukiessaan meille juttujaan ennen painoon lähettämistä. Alaosaston 20-vuotisjuhlissa Äijälässä Olaville luovutettiin Karjalan Liiton hopeinen ansiomerkki. Vuosina 1996–2001 Olavi oli Kurkijoki-Säätiön hallituksen jäsen.

Meille tuntemattomampaa on ollut Olavin toiminta Tampereen seudun sukututkimusseura ry:ssä, jonka hallituksen jäsen hän oli vuosina 1988–89 ja varapuheenjohtaja 1990–93. Hän kuului seuran vuosikirjan ja seuralehti Orpanan toimistunkuntaan ja kirjoitti niihin kolmattakymmentä artikkelia vuosina 1987–2000. Aiheina oli muun muassa ”Kirkollinen kansanperinne sukututkijan apuna”, ”Orto-

doksinen kirkko ja sukututkimus” ja ”Vispilänkauppaa tekemässä.”

Fyysisestä kunnostaan Olavi piti huolta patikoiden. Patikkaryhmän toiminnasta minulla ei ole tarkempia tietoja, mutta sen tiedän, että retket eivät olleet ihan lyhyitä. Muistoksi yhteisistä retkistä kesällä 1981 Olavi on kirjoittanut kirjasen ”Kulkurin valssi”. Siinä hän muun muassa kuvailee kävelyään Hämeenlinnasta Tampereelle.

Kurkijokelainen-lehdestä Olavin nimi löytyy ensimmäisen kerran 20.1.1951: ”Kihlauksensa ovat julkaisseet Olavi Kallioniemi ja Eila Tanni”. Kollegaansa Eilaan Olavi oli tutustunut seminaariaikana. Kymmenisen vuotta sitten Eila sairastui ja Olavista tuli omaishoitaja. Olavi kirjoittaa kirjassaan: ”Olemme yhdessä kulkien auttaneet toinen toistamme, surreet yhdessä ja iloinneet yhdessä. Nyt minun pitää jättää hänet välillä kotiin hoitajan huomaan, kun lähdän taipa-leelle.”

Tapio Nikkari

Muistojen maailma

Vielä rinnoissa ihmisten elää muistojen maailma nytkin, mikä kuljettaa aatokset aikojen menneiden taakse. Sinne, missä on synnyinmaan suloinen satu, missä lapsuusmuistot mielissä kauniisti kangastaa. Missä ensi askeleet lapsina horjuen astella saatiin ja elämän polkuja uhmaten kulkea alettiin.

Vaikka vartijat valvoivat tarkasti kaikilta pääsystä sinne, niin muistojen maailmaan silti pääsee aina jos minne. Sen kulkua estää ei vartija valpaskaan millään voi, kun synnyinmaan muistot sielussa kirkkaina soi. Ei rajamuuria voida niin korkealle koskaan laittaa, ettei muistojen maailma voisi yllittää raja-aitaa.

Se vie aatokset armaat hiljaa rajan raskaankin yli, missä lapsena odotti äidin herttainen, lämpöinen syli. Missä iloiten lapsina kedoilla leikkiä joukolla lyötiin ja maukkaita marjoja metsän mättäiltä nauttien syötiin. Missä elämän aarteet opin, ensi aakkoset meille annet-

tiin sekä työhön ja toimeen meitä vakaasti neuvottiin.

Siellä nuoruuden kauneimmat unelmat monen sielussa soi, mikä lemmen liekin niin herkkänä uhkuen rintoihin toi. Näitä kaikkia muistojen maailma muistuttaa vieläkin meille, tallettaen kauneimmat muistot talteen jälkeen tuleville. Niitä vaalien ja hoitaen, vanhoina sukerinteinä, aina polvesta polveen muistojen maailmaa muistellussa.

Jos murhe murtaapi ihmismieltä surulla illoin, vie muistojen maailma yli kaikkien rajojen silloin. Tuo herkkiin mieliin muistot rakkaimmat sieltä, missä on työtä tehnyt ja löytänyt nuoruuden onnen. Missä on perustanut perheen ja koonnut rakkaan kodin onneksi oman perheen ja yhteisen isämme maan.

Tämä muistojen maailma on meille kaikille pyhä ja kallis, kun se tuo iloa ihmisten ikävään ja lohtua elämän huoliin. Se paistaa tenhollaan pois masennuksen mielistä

aina, kun maailma sortaa ja masennukseen uhkaapi painaa. Kun maailman saarrolla ei ole luontaista rajaa, vaan vahvempi sortaa heikompa ja uhkaa sille tuhoaan.

Vaan Luojamme armas on antanut kaikille meille, tämän muistojen maailman elämämme kuoppaisillekin teille, peittämään verholleen monet elämän vaikeudet täällä ja voittamaan vastaukset maan matoisen kannen päällä. Se armo on suuri, niin ihmeellinen, pyhä ja vakaa jos ken ymmärtää sen arvon ja omakseen sen halaa.

Siksi kiitos kaunehin Luojaalle maan ja taivaan, kun luonut hän on tämän muistojen mainion maailman. Lahjana armostaan annettu olla ja elää. Ihmisten ilona siellä missä kauneimmat muistotkin herää. Missä muistojen maailma iloksi itkunkin muuttaa voi, kun elämän parhaimmat muistot hellästi sielussa soi.

Martti Koho

Toimituksen tuoilta

Toimitukselle lähetettävistä valokuvista

On ihanaa saada postia! Yhtä tärkeitä ovat kirjeitse tai sähköpostitse saapuvat tekstit ja kuvat. Tässä kirjoituksessa joitakin vinkkejä kuvien lähettämiseen. Meille kaikille sekä tekijöille että lukijoille on tärkeää, että lehtemme kuvat toistuvat mahdollisimman hyvin.

Kuvat sähköpostilla

Kun skannaatte kuvat, niin skannatkaa ne vähintään 1600 x 1200 pixelin kokoisina, tästä syntyy kohtuullinen 4 palstainen lehtikuva. Siis 400 - 300 pixeliä/palsta. ”Kännykkä”-kameran kuvissa ei aina riittävä pixelimääräkään takaa painokelpoista kuvaa, objektiivin laatu ja valaistusolosuhteet on myös otettava huomioon. Kuvia ei tarvitse etukäteen rajata, viestissä voitte laittaa toivomuksia rajaukseen. Jos lähetettäviä kuvia on monta, kannattaa ne lähettää useam-

massa erässä.

Kirjeitse lähetetyt kuvat

Ovatpa kuvat uusia tai vanhoja, niin täällä toimituksessa niiden käsittely onnistuu. Laittakaa kuvien mukana viesti, haluatteko, että kuvat palautetaan ja jos niin palautusosoite.

Kuvatekstit

Kuvateksteihin maininta kuka kuvan on ottanut ja mielellään milloin se on otettu. Tietysti myös mainintaa siitä, mitä kuvassa näkyy, keitä siinä on tms. Tai jos haluatte kysellä kuvasta, niin kirjoitakaa, mitä siitä nyt tiedätte ja millaisia yhteydenottoja odotatte kuvan perusteella.

Monistetut kuvat

Toisinaan saan toimitukseen postia, jossa on mukana monistettuja kuvia joko mustavalkoisina tai värillisinä.

Valitettavasti ne ovat niin huonolaatuisia, että niitä on vaikea tai mahdotonta käyttää. Tällaisissa tilanteissa on parempi lähettää alkuperäiset kuvat toimitukseen.

Kuvien määrä

On parempi lähettää useampia kuvia. Toimitus ja taittaja valitsevat sopivimmat ja parhaimmat kuvat, jotta lehteen saadaan toimiva kokonaisuus. Välttämättä kaikki kuvat eivät mahdu mukaan.

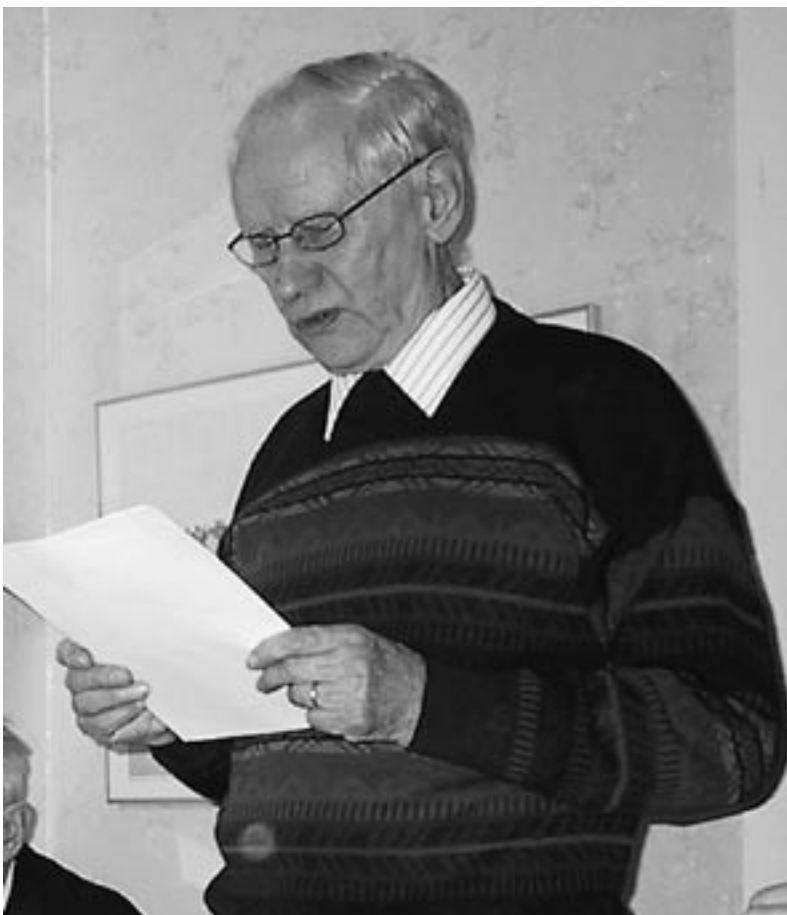
Jokainen lehti on oma kokonaisuutensa, joka rakentuu monista palasista; erilaisista vakiopalstoista, jutuista, kuvista, ilmoituksista. Kokonaisuus rakentuu keskiviikkona, sen jälkeen se painetaan ja kolahtaa laatikkoonne perjantaina.

Kuvapostianne odotellen

Helena

p.s. muistatthän varmistaa kuvaajilta luvan kuvan julkaisuun.

Olavi Kallioniemi lukee kirjoittamaansa tarinaa Tampereen Seudun Kurkijokelaisten kokouksessa vuonna 2001.

Käkisalmen sanomat 9.4.1940

Karjalaisen siirtoväen kohtelu on paikoin sydämettömän ynseää

- Hallitussihteeri U.K. Kekkonen puhui sunnuntaina radiossa -

Viime sunnuntaina klo 19.05 piti hallitussihteeri Urho Kekkonen yleisradiossa puheen, jonka sisältö panee kansamme tulevia kohtaloita vakavasti ajattelevan vakavasti pohtimaan kysymystä, mihin ollaan menossa, kun julkisesti täytyy siksi kärkevin sanoin soimata maamme sen osan väestöä, joka Moskovan rauhassa ei ole menettänyt juuri mitään sen rinnalla, mitä karjalainen siirtoväestö, joka Venäjälle luovutetuilla alueilta on siirtynyt parempiosaisten maakuntien väestön pariin odottamaan valtiovallan toimenpiteitä olojensa siedettäväksi järjestämiseen. Tämä radiopuhe antoi meilte avistusta, ettei kaikki ole niin kuin olla pitäisi ja että se ynseys ja omahyväisyys, jolla muu Suomi suhtautuu siirtoväkeen, ei ole vähenevässä, vaan kasvamassa.

Radiopuheessaan hallitussihteeri Kekkonen lausui:

Moskovan rauhan surullinen jälkinäytös, luovutettujen alueiden väestön siirtyminen Suomelle määrätyn rajan tälle puolelle on vastikään päättynyt. Kymmenentuhannet ihmiset ovat monien vaiheiden ja kärsimysten jälkeen saaneet katon päänsä päälle ja he odottavat tuskaisin mielin, mitä tulevaisuus heille tulee tarjoamaan. Monien pitäjien pelastetut omaisuudet on vähitellen saatu kootuksi taivasalta, teiden varsilta ja talojen pihoilta ja viedyksi säilytysasujiin, joissa niiden luettelointi luovutusta varten on parhaillaan käynnissä.

Moskovan rauha päätti erään vaiheen siirtoväen elämässä. Siihen asti oli eletty lujassa uskossa, että pian päästään palaamaan ehkäpä hävitettyyn, mutta sitä rakkaammaksi tulleen kotiin. Rauha riisti tuon toivon ja samalla se otti siirtoväeltä pois paljon sitä sisäistä voimaa, jonka avulla vaikeudet on voitu kestää. Se uusi siirtoväki, jolle kotien jättäminen tuli kuin salama kirkkaalta taivaalta on joutunut tekemään katkeran matkan kodeistaan vieraiden pariin ilman läheisen paluun toivoa, ilman sitä toivoa, joka teki saman matkan viime syksynä siirtyneille sittenkin helpoksi. Rauha on näin ollen saatanut siirtoväen suuriin sisäisiin vaikeuksiin. Toivo omansa takaisin saamisesta on mennyt ja epätietoisuus tulevaisuudesta tullut toivon tilalle. Näiden sisäisten kärsimysten vastapainona olisi muun Suomen, jonka vieraina siirtoväki on siksi, kunnes saa oman kodin, pyrittävä tarjoamaan siirtoväelle entistä paremmat ulkonaiset olosuhteet ja entistä myötätuntoisempi kohtelu.

Juuri tästä puolesta on tarkoitukseni puhua.

Viime helmikuun lopulla puhuessani radiossa siirtoväelle ja sen isäntäväelle korostin erästä siirtoväen aseman ymmärtämiselle perustavaa laatua olevaa seikkaa, nimittäin sitä, että siirtoväki on eräällä tavalla valtion palveluksessa, se on joutunut menettämään kotinsa ja siirtymään muuante valtion edun vuoksi. Sen takia siirtoväelle annettu apu ei ole viime kädessä sille, vaan valtiolle tehty palvelusta.

Niin oli sodan aikana ja näin on rauhanteon jälkeen. Siirtoväellä on hyvä moraalinen oikeus saada suojelua ja ylläpitoa siltä valtiolta, jonka edun vuoksi siirtoväki on luopunut kodeistaan. Sillä on oikeus saada leipää ja lämmintä niiltä kansalaisilta, joiden maallinen omaisuus on rauhanteossa pelastettu siirtoväen omaisuuden kustannuksella. Siirtoväki ei näin ollen ole köyhähoitolaisia. Heille annettu huolto ei ole almujen antamista, eikä hyväntekeväisyyttä. Se on yksinkertaisesti meidän velvollisuutemme.

Mutta kun kotinsa jättänyt karjalainen yösijaa matkan varrella etsiessään saa osakseen tiuskivan kysymyksen ”Miksi jätit kotinne? Miksi ette palaa sinne takaisin?” saattaa ymmärtää, että yösiijan etsijän mieleen nousee ajatus, että tuollainen kovasydämys ei sula ennen kuin kysyjä itse on siirtoväen asemassa, sillä niin epäkristillinen kuin tuollainen ajatus onkin, on sen syntyminen sittenkin luonnollinen vastavaikutus kysyjän epäinhimilliselle julmuudelle.

Tehdyn rauhan tuloksena pidämme sitä, että meille on jätetty Suomi on säilynyt ja omaisuus täällä on tullut pelastetuksi. Mutta tämä rauha ja sen mukana seurannut hengen ja omaisuuden pelastuminen, kaikki sehän on ostettu Karjalan väestön kustannuksella. Karjalassa on menetetty eräät maan parhaat ja edistyneimmät viljelyspitäjät, monet kukoistavat teollisuusyhdyskunnat, siellä on menetetty Karjalan kaunis pääkaupunki Viipuri, siellä on menetetty kymmeniä tuhansia kauniista, onnellisia koteja, joissa hyvinvointi ja

elämänusko olivat vallalla. Kaikki nämä on tuhottu ja tämän tuhoamisen ansiosta muualla Suomessa on tallella omat kotinsa.

Mutta näiden säilyneiden kotien on myös tunnustettava velvollisuutensa tuhottuun ja koteja ja niiden asukkaita kohtaan.

Miksi tätä selvää asiaa tarvitsee tällä kertaa erityisesti korostaa?

Siksi, että maan vauraimilta seuduilta tulee luovuttoman tiheään viestejä siirtoväen vierovasta ja ynseästä kohtelusta. On paikakuntia, joissa olot ovat moitteettomat, vieläpä erinomaisenkin hyvät. Voidaan sanoa, että suuri enemmistö siirtoväen isäntäväestä käsittää asemansa ja vieraitensa aseman oikein. Mutta poikkeuksia on liian paljon. Ei ole oikein, että pappilaan saadaan siirtoväkeä majoitetuksi vain poliisin avulla. Ei ole oikein, että apteekkari nimittelee siirtoväen lapsia ryssän kakaroiksi. Ei ole oikein, että salmilainen vaimo, joka pyytää kansanhuoltolautakunnan jäseneltä parannusta lapsivuoteessa makaavan osasisarensa oloihin, saa kielteisen vastauksen vahvistuksena sinutellen lisäksi silmilleen herjanimen ryssän akka. Ei ole oikein, että eräässä tilaisuudessa on seisovana sananpartena ”Ovatko nuo ihmisiä, vai evakuoituja”.

Nämä esimerkit eivät valitettavasti ole ainoita. Ynseys ja sydämettämyys siirtoväkeä kohtaan on niin laajalle levinnyttä, että sen peitteleminen ja silittäminen ei enää olisi oikein, varsinkin kun näyttää siltä, että tällainen mieliala on rauhan

Eletty on eilinenkin päivä, takaisin sit et koskaan saa. Rajan taakse kodit jäivät, muistot meitä kannustaa. Karjala on kotimme, sen historia todistaa.

Neuvostoliitto oman hyökkäyssotansa päätteeksi pakokoluovutti Suomelta 45 000 km² alueita, ei tällaista laillistetussa muodossa tapahtunutta ryöstöä voida kuitata olemattomaksi ja mitättömäksi. Sivistyneessä maailmassa väkivallan avulla saatu ei siirry omaksi omaisuudeksi.

10.3.2010 Aslak Sarre
Oheinen lehtileike on julkaistu 9.4.1940 Käkisalmen sanomissa ja löytyi Aili Sarren jäämistöstä.

jälkeen osoittanut voimistuminen merkkejä. Tämä taas johtuu siitä, että siirtoväkeen kyllästynyt isäntäväki nyt tietää, että väliaikaiseksi ajateltu tila voi kestää ehkä kauankin. Samalla tavoin näyttää pyrkimys hyötymiseen siirtoväen kustannuksella olevan lisääntymässä. Jo tähän mennessä ovat kohtuuttomat hinnat, esim. vuokrat herättäneet oikeutettua tyytymättömyyttä siirtoväen parissa. Mutta nyt on kiskominen ruokatarvoiden niukkuutta hyväksi käyttämällä saamassa mittasuhteet, joihin ei voi olla kiinnittämättä vakavaa huomiota. Murheellisinta tässä on se, että kiskomisen alaisiksi joutuvat ne, jotka viime kesästä lähtien Kanaksella ja muilla rajaseuduillamme esimerkillisellä vieraanvaraisuudella ja avuliaisuudella huolehtivat sotilaistamme.

Näitä masentavia ilmiöitä tutkiessa voi helposti panna merkille, että yhteiskunnan parempiosaiset rikkovat eniten siirtoväkeä vastaan. Suurten talojen päärakenukset seisovat tyhjinä samaan aikaan kun siirtoväki sullotaan kylmiin ja hoitamattomiin piharakenuksiin. Huvilarakennukset ovat myös siirtoväeltä suljetut. Tätä puolustellaan sillä, että huoneet likaantuvat siirtoväen jaloissa ja että tuolit ja pöydät saattavat turmeltua. Hyväinen aika! Tämä sama karjalainen siirtoväki on menettänyt yhteisen asian vuoksi kaikki tuolit ja pöydät ja seinät ja maatkin. Eikö nyt muulla Suomella ole saattaa siirtoväen hyväksi muutamaan tuolin turmelumisen vaaralle alttiiksi?

Nykyaikaisessa yhteiskunnassa peritty tai hankittu

omaisuus ei ole ainoastaan yksin omistamista varten. Sen omistamiseen liittyy yhteiskunnallisia velvollisuuksia. Enemmän itsestään selvää velvollisuutta nykyisinä päivinä kuin velvollisuus siirtoväkeä kohtaan ei ole olemassa. Joka ei sitä käsitä, hänet on heränneen kansalaismielipiteen avulla, julkisen mielipiteen painostuksella siihen pakotettava, Jollei sitä tietä saada korjauksia aikaan, on edessämme lohduton kuva Suomen kansan ylistetystä yhteenkuuluvaisuudesta. Mutta korjaus on saatava aikaan, sillä valtakunnallamme ei ole varaa huonosti hoitaa karjalaista heimoa, joka vuosisatoja on ollut vankka suojamuurimme itää vastaan ja joka meidän on kyettävä viemään niin vähin sielullisin ja aineellisin vaurioin kuin mahdollisista edessä olevien kovien aikojen yli.

Ne, jotka omakohtaisilla uhrauksilla voivat ripeästi ja virallisia toimenpiteitä odottamatta valmistaa siirtoväelle mahdollisuuden pysyvään sijoittumiseen joko maahan tai muuhun työhön, ne suorittavat osaltaan sitä velkaa, jota muulla Suomella on niin runsaasti karjalaiselle siirtokansalle maksettavana.

Olen kosketellut tässä vain erästä puolta kysymyksestä, mitä siirtoväellä on oikeus odottaa muulta Suomelta. Tämän ulkopuolelle on jäänyt näin ollen myös sen seikan käsittely, mitä muulla Suomella on oikeus odottaa siirtoväeltä. Sen asian aika tulee myös. Ja mitä paremmin muu Suomi täyttää velvollisuutensa siirtoväkeä kohtaan, sitä suurempia vaatimuksia voidaan siirtoväelle asettaa.

60 VUOTTA SITTEN...

Elisenvaaran yhteiskoulu 8-luokkaiseksi

Valtioneuvosto on suostunut Elisenvaaran yhteiskoulun kannatusyhdistyksen anomukseen saada laajentaa Kyrön asemansuudella Karinaisten kunnassa toimiva 5-luokkainen Elisenvaaran yhteiskoulu 8-luokkaiseksi yliopistoon johtavaksi yhteiskouluksi.

Kurkijokelainen huhtikuu 1950

Mäkinen – Sortavala

Yllä oleva teksti oli sen pyöreän peltirasian kannessa, jonka kuva oli joitakin viikkoja sitten lehdessämme. Kysyinkin silloin, että tietääkö kukaan, mitä se sisältää. Olisi ollut tietenkin erittäin vaikeaa veikata oikein tuon rasian sisältöä. Yksi lukijoista uskaltanut vastata. Hän oli oikeilla jäljillä, mutta ei osunut ihan kohdalleen. Arvauksessa veikattiin, että tuote liittyy kouluun ja sisältää vahaa tai jonkinlaista öljyä liitutaulun käsittelyyn.

Mäkinen on ollut Sortavalassa toimiva yritys, joka on tuottanut Suomen koululaitokselle koulutarvikkeita. Tä-

män rasian sisältönä on rautajauhoa eli viilajauhoa, jolla voitiin havainnollistaa magneettikenttien voimakäyrät silmin nähtäviksi. Tämä tapahtui siten, että magneetin päälle laitetulle paperille ripoteltiin rautajauhetta ja sitten kyseistä paperia hieman tärisytettiin, jolloin rautajauhe asettui kentän muotoihin.

Sortavalassa oli muitakin koulujemme varustajia. Monet muistavat siellä tehdyt pulpetit ja monenlaiset fysiikan havaintovälineet, joita oli myyty ympäri Suomea.

E.V.

Kummisedän ja kummipojan kirjeenvaihtoa 65-vuotispäivien tiimoilta

Helmik. 10 pv:nä 2010

Jouko Petteri, kummipoikani!

Täytät piakkoin 65 v. Siitä suuret onnitteluni. Olet työelämäsi vienyt kunniakkaasti päätökseen. On nyt mukavasti aikaa nautiskella Kanarian saarilla.

75-vuotispäiväni vietin veteraanikuntoutuksessa. Nyt olen 83 v. ja lokak. täytän 84. Aika menee vanhoja asioita muistellessa. Jaakon kanssa kirjoittelemme ja taltioimme tietokoneelle muistiin.

Sinun sylikummini oletettavasti ovat jo manan majoilla. Mirja Mielonen oli opistokavereita Ilmajoelta Korpisaareltä. Pekka Terilä oli isäsi veli ja Elsa Huotilainen Soskuan kylästä.

Minun isäni Pekka Teräntö tunsii ehkä vanhemman polven väkeä.

Näin se aika kiirii ja vuodet vierii- Aistien ja luustojen varassa jalat kapsaa ja suu napsaa. Päivä toisensa jälkeen jätämme jälkemme menneelle elämälle, askel askeleelta toivottavasti ylemmälle. En taida sitä paremmin sanoa.

Omaa kummiani joskus katselen valokuvasta. Elävänä en muista nähneeni koskaan.

Pidetään Karjalan muistot korkealla, me jotka näimme sen elävänä ”livenä”, on hyvä tietää, missä juurensa ovat. Ne voivat vesoa joskus sukunsa synnyinseudulla.

Syd. terv. **Pauli**, joka ei ollut sylikummi, mutta jonkinlainen kummi kuitenkin.

8.3.2010

Jouko Teräntö:

Kirje kummisedälleni Pauli Terännölle

Kun tulimme vaimoni Marjutin, veljeni Jorman ja hänen vaimonsa Tuulikin kanssa lomamatkalta Kanarian saarilta, oli saapuneen postin mukana sinun lähettämäsi kirje. Avasin kirjeen mielenkiinnolla ja yllätys oli suuri, kun olit liittännyt mukaan kummitodistuksen eli muiston, jonka äitini Elsa ja isäni Jaakko olivat antaneet sinulle kastetilaisuuden yhteydessä. Kirjeessä kerroit muista kummeistani tietoja ja itsestäsi mielenkiintoisia asioita.

Veikko Lavi sanoo laulussaan: ”Jokainen ihminen on laulun arvoinen.” Ajattelen, että minäkin olen pienen tarinan arvoinen.

Kiitän sinua kirjeestäsi ja vastaan sinulle näin Kurkijokelaisen välityksellä. Samalla sukulaiset ja muut lehden lukijat saavat tietää yhden siirtolaislapsen tärkeimmistä elämänvaiheista Ilmajoelta Turun Korppolaismäkeen, jossa nykyään asun eläkepäiviä viettäen.

Perheemme evakkotie vei kurkijoelta Ilmajoelle Luoman kylään Fossin taloon, jossa synnyin ja näin ensimmäisen kerran päivän valon.

Jonkin ajan kuluttua Jaakko-isäni sai työpaikan Vaajakoskelta tehtaan seppänä ja muutto Vaajakoskelle oli edessä. Vaajakoskelta tie kävi Jaalan kuntaan Kimolan kylään, jossa myös

vähän aikaa perheeni asui.

Taisi olla vuosi 1949, kun muutimme Lounais-Suomeen Pöytyän kirkonkylään, jossa minä varsinaisen nuoruuteni elin.

Vanhempani saivat ns. rintamamiestontin, jolle rakensivat talon, navetan ja pajan. Siinä oli hyvä isän tehdä sepän töitään ja äidin kasvattaa katrastaan. Nave-tassa oli joitakin kotieläimiä, joiden antimet helpottivat perheen toimeentuloa.

meitä sisarusksia oli kaikkiaan kahdeksan, joista Pentti-veli menehtyi jo nuorena Kurkijoella lasket-tuaan mäkeä jäisellä rinteel-lä. Näin myöhemmällä iäl-lä vasta ymmärtää, kuinka suuri on ollut vanhempien vastuu ja työ, kun ovat lapsiaan kasvattaneet.

Perheeni koettelemukset jatkuivat, kun isäni sairastui vakavasti keuhkosairauteen. Muistan hyvin hänen taistelunsa kotona elämänsä puolesta. Kuolema kuitenkin vei lopulta voiton ja isä menehtyi liian nuorena ollessaan 54-vuotias. Myöhemmin sisarusket kertoivat, että hän oli jo sota-aikana potenut astma- tai muuta keuhkos-airautta.

Elämä kuitenkin jatkui ja kävin kansakoulun Mustanokan koululla ja kansalaiskoulun Kytäjäntuvan koululla.

Kansakoulun aikana sain urheilukipinän ja harrastin aktiivisesti painia, hiihtoa, yleisurheilua, mäkihyppyä ja pesäpalloa Pöytyän urheilijoissa. Näinä vuosina saavutin muutamia seuran- ja piirin mestaruuksia eri lajeissa. Valmentajina toimivat Simo Saura, Einar Hietamies ja eräät muut vanhemmat kaverit. Pesäpallosta muista hyvin mm. Rahialan veljekset, Toivosen Paavon sekä opettajani Ilmari Koskimiehen.

Koulun loputtua oli aika lähteä maailmalle. En tiedä, mistä Elsa-äiti keksi lähettää minut Valtion ammattikoulukotiin Leppävaaraan. Koulu oli sisäoppilaitos, joten asunto ja ruoka sisältyivät koulun käymiseen. Taisi vihje tulla Sirkka-siskon Reino-aviomieheltä, joka oli opettajana toisessa ammattikoulussa.

Nuoruusiässä äiti opetti myös työnteon tärkeyden. Työhön kuului kotitöiden lisäksi marjastamista, sienestämistä, käpyjen keräystä sekä risustamista. Monen ison tilan perunapellot, sokerijuurikaspellot harvennuksineen ja syksyllä sadonkorjuineen tulivat myös tutuiksi.

Erityisesti muistan Wärin tilan Aurajoen tuntumassa, jossa sain olla töissä joitakin viikkoja ennen ammattikoulun alkamista. Isossa talossa riitti jos jonkin-

laista työtä ja mukavaa oli talon töitä tehdä kun ruokaakin oli hyvänlaatuista. Talon pellot olivat suuret ja viljan puintia riitti useiksi päiviksi. Sormet olivat iltaisin arat ja takki tyhjä niin kuin sanonta kuuluu. Kun työ oli tehty ja kouluunlähtö edessä isäntä antoi palkan lisäksi vähän ylimääräistäkin rahaa ja toivotti onnea taipaleelle.

Kurki-Säätiö avusti myös minua taloudellisesti koulun lähtiessä.

Ammattikoulussa opin teräksen käsittelyn taidon alkeet ja koulun jälkeen Jor-

ma-veli sai minut hommatuksi Auran Rautateollisuus Oy -nimiseen yritykseen Turkuun. Näin olin päässyt oman leivän syrjään kiinni, mikä oli tärkeä asia nuorelle miehelle.

Äiti oli varmasti tässä elämänvaiheessa onnellinen, koska oli saanut ohjattua katraansa maailmalle kunniakkaasti. Omalta kohdaltani tarina jatkui armeijan suorittamisella sekä eri yrityksissä työskentelyä.

Vuonna 1966 avioituin rakkaan Marjut-vaimoni kanssa, joka on paljasjal-

kainen turkulainen. lapsia saimme kaksi. Sami on syntynyt vuonna 1969 ja Petra vuonna 1977.

Teknillisen koulun suoritin Turussa vuosina 1968-1971. Työskentelin koulun jälkeen mm. Tunturipyörä Oy:ssä useita vuosia tuotesuunnittelutehtävissä.

Yrittämisen vietti tai omien siipien kantokyvyn testaamisen halu oli kova ja niin minäkin halusin perustaa oman yrityksen.. Yritys oli nimeltään Kaarinan Terästyö Oy ja perustin sen vuonna 1982. Olimme rakentaneet rivitaloasunnon Kaarinan Rauhanlinnaan, joten yrityksen luontainen sijainti oli Kaarina. Yrityksen toimenkuvana oli konepajatoiminta, teräsrakenteiden valmistus, asennus ja suunnittelu.

Yrittämisen aikana riitti hyviä ja huonoja vuosia ja erityisesti 90-luvun lama otti koville, Monet yrittäjät tunnetusti menettivät silloin kaiken, mitä olivat siihen mennessä ansainneet. Omalla kohdallani asiakkaat luottivat minuun ja tilasivat laitteita kohtuullisesti ja vähitellen maailman näytti valoisammalta.

Yrityksen tilanteen ollessa hyvä halusin vähitellen luopua yrityksestä ja niinpä menimme vaimoni Marjuttin kanssa Turun Kauppa- korkeakoulun järjestämälle yrityksen sukupolven- ja omistajanvaihdoskurssille. Kurssi kesti lähes vuoden ja sieltä saimme oikeaa tietoa ja henkistä valmennusta uuteen elämäntilanteeseen.

Tilitoimiston kanssa laitoimme Turun Sanomiin ilmoituksen yrityksen myynnistä ja muutaman viikon jälkeen yritys oli myyty. Henkilökuntaa yrityksesäni myyntihetkellä oli 7 henkilöä.

Ostajina oli insinööri ja ekonomi, joten tietotaitoa ostajilla oli varmasti riittävästi. Myynti tapahtui huhtikuussa 2004, joten 22 vuotta yritystoimintaa tuli tehdyksi.

Kun on ollut noin 40 vuotta työelämässä muka-

na niin nyt voin puhtaalla omallatunnolla harrastaa mökkeilyä, keilaamista, golfaamista ja kaikkea, mikä tuntuu mukavalta.

Meillä on tällä hetkellä yksi lapsenlapsi, suloinen Ada-tyttö. Ada on 1,5-vuotias ja hänen kanssaan saamme viettää silloin tällöin ihania yhdessäolon hetkiä. Kaksi uutta vauvaa on kuulemma tulossa kesällä, joten tällä hetkellä kevään kynnyksellä tulevaisuus näyttää valoisalta.

Kiitoksen tunnetta on rinnassa tästä kaikesta hyvästä.

Niin hyvä Pauli-kummi on aika päättää tämä tarina ja toteankin seuraavaa: Tämän kirjoittamisen aikana kävi usein mielessä, että missä minun juureni ovat?

Tiedän, että äitini Elsa (os. Räcköläinen) Kurkijoen Kuuppalasta ja isäni Jaakko Teräntö Kurkijoen Otsanlahdesta vievät juureni kauniiseen Karjalaan. Kuitenkin olen viettänyt suurimman osan lapsuuttani Pöytyällä. Siellä ymmärsin ja totesin useaan otteeseen olevani siirtolaisten poika ja vähempiosainen kuin paikallisen väestön lapset.

Mikään katkeruus tai kateus ei kuitenkaan saanut yliotetta. Vanhempien opettama kiitollisuus sekä varsinkin äidin hersyvä iloisuus ja avoin elämäntähtämys veivät aina voiton.

Olemme myös käyneet omaistemme kanssa kotiseutumatkalla Kurkijoella. Kyöneleet tulivat usein omaistemme silmänurkkaan, kun vanhemmat sisarukset kertoivat lapsuudestaan kotitalon raunioilla. Toimme myös kotipihaltamme sireenin ja mansikan taimia ja nyt ne koristavat mökkiämme Kaksikerrassa. Vielä lopuksi kiitos kirjeestäsi ja kummikirjasta sekä terveyttä ja hyvää vointia sinulle ja perheellesi.

Toivoo kummipoikasi
Jouko Teräntö

Lauri Laukkanen kiittää Anna-Maija Nurminen-Lempistä hallituksen hyväksi tehdystä työstä sekä toivotti valtuuskunnan puheenjohtajaksi.

Valtuuskunnan puheenjohtajan viesti uudelle puheenjohtajalle

Pitäkää lippu korkealla, Kurkijokelaisuus elää

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunta kokoontui 27.3. Loimaalla

Valtuuskunnan pitkäaikainen puheenjohtaja Pertti Hartikka oli erovuorossa eikä jatkanut enää seuraavalle kaudelle. Puheenjohtajan nuija siirtyi Anna-Maija Nurminen-Lempiselle, joka näin siirtyi hallituksen puheenjohtajan tehtävästä valtuuskunnan puheenjohtajaksi.

Valtuuskunnan varapuheenjohtajaksi valittiin turkulainen kouluneuvos Osmo Kuosa. Uusiksi jäseniksi valtuuskuntaa valittiin Ava Sovijärvi ja Aimo Jälkö.

Hallitukseen tuli uutena jäsenenä Eero Sinkkonen. Kurkijoki-Säätiön vt. asiamieheksi valittiin Helena Sulavuori.

Valtuuskunta hyväksyi vuoden 2009 vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen sekä tämän vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion. Lauri Laukkanen totesi talousarvion esittelypuheen vuorossaan, että tämä on ns. tavallinen vuosi, ei ole tiedossa suuria juhlia, mutta toimintaa toki riittää.

Pertti Hartikka painotti, että säätiön talouden hoitoon on syytä keskittyä jatkossakin, sillä ponnisteluista huolimatta lehden tilaajakunta on hiljalleen alentunut, siksi onkin tärkeää tavoittaa kurkijokelaisjuuriset henkilöt

ja tässä työssä keskeisessä asemassa ovat sukuseurat ha yhteistyö niiden kanssa.

Kokouksen lopussa Pitäjähuhlatoimikunnan puheenjohtaja Timo Rouhi-

ainen vetosikin, että ensi kesän Pitäjähuhlat tarvitsevat tekijöitä, samoin tulevat OKRA-messut heinäkuussa, jossa Kurkijoki-Säätiöllä on osasto varattuna.

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan jäsenet

(varajäsenet suluissa):
Anna-Maija Nurminen-Lempinen, pj , Espoo (Jari Jääskeläinen, Alastaro)

Osmo Kuosa vpj, Turku (Asko Kojo, Vantaa)

Antti Eklund, Loimaa

(Maija Inki, Turku)

Risto Jalonen, Raisio (Kaarlo Kojo, Lieto)

Jorma Kaartinen, Tuusula (Asko Sairanen, Loimaa)

Ritva Kätkä, Loimaa (Lauri Poso, Loimaa)

Ville Laakso, Loimaa (Kari Äikää, Loimaa)

Sirkka Lukka, Mellilä (Eila Rantala, Mellilä)

Aimo Jälkö, Jaala (Pekka Rasilainen, Pöytyä)
Eira Savolainen, Nurmi-järvi (Vesa Lukka, Turku)
Ava Sovijärvi, Helsinki (Aslak Sarre, Vantaa)
Eino Vepsä, Loimaa (Hannu Ketola, Pöytyä)

Hallituksen jäsenet

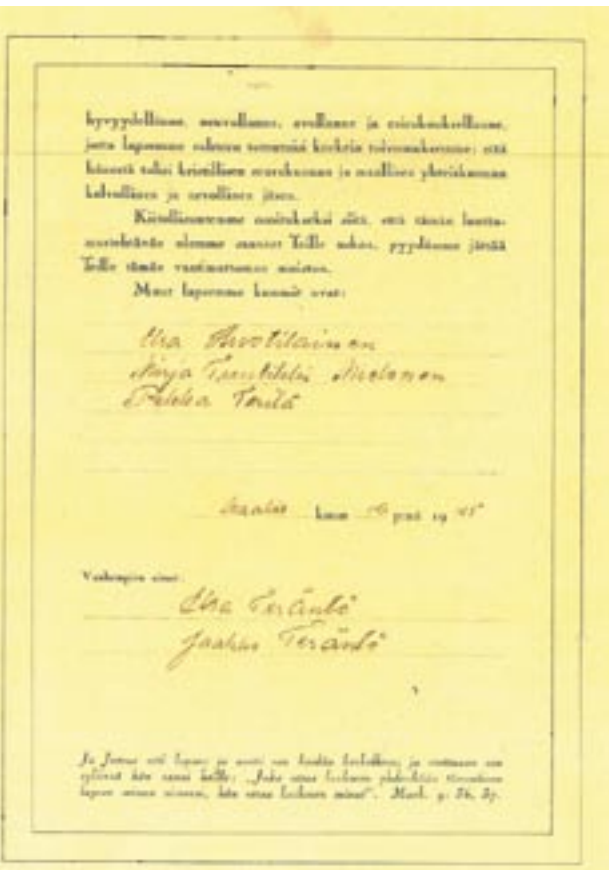
(varajäsenet suluissa)
Lauri Laukkanen, pj Raisio (Martti Meskanen, Mellilä)
Pirkko Riikonen, Pöytyä (Jarmo Syvänen, Tampere)
Timo Rouhiainen, Säky-lä (Taina Lehto, Loimaa)
Riitta Sainio, Helsinki, (Leena Virtanen, Loimaa)
Eero Sinkkonen, Turku (Ismo Häyhä, Loimaa)

Pertti Hartikka toivotti säätiölle pitkää ikää ja menestystä arvokkaan perinteyden saralla sekä kiitti kaikkia säätiön hyväksi työtä tehneitä sekä hyviä työtovereita.

Valtuuskunta mieltäväisenä, edessä Antti Eklund, Ville Laakso, Leena Virtanen, Maija Inki, Eira savolainen ja Ritva Kätkä.

Kirjoittajan esittely:

III Palkinnon voittaja

Nimi: **Marjaliisa Laine**

Syntymäkotikunta: Kurkijoki

Nykyinen asuinkunta: Helsinki

Mikä sinut innosti osallistumaan?

Minulla oli muistiinpanoja perheemme Suonenjoella oloajalta. Suunnittelin kirjoittaa siitä sisarusteni kanssa tarinan lapsiamme varten. Mielestäni materiaalista saattoi kehittää pyydetyn tapaisen kertomuksen, mutta mietin kauan osallistumista. Sana Kilpailu ei

*Marjaliisa Laine
kuva: Ilmi Kärävä*

tuntunut minusta kannustavalta. Neuvottelimme ja sisarukseni kannustivat minua. Heiltä sain myös apua, lisätietoja ja korjauksia.

Löytyikö aihe helposti?

Kuten jo kerroin, minulla oli jo jotain paperilla. Aihe oli mielestäni oikein hyvä.

Millainen on sinun Kurkijokesi?

Minulle Kurkijoki on sukumme historiallinen kotipaikka 1650-luvulta lähtien, Kiiskilän tila Elisenvaarassa on oman sukuhaaran kotipaikka vuodesta 1834 vuoteen 1944 saakka, jolloin se oli pakosta jätettävä.

Kuljen pihapiirissä edellisten sukupolvien muistoa kunnioittaen.

Millaisista asioista haluaisit vielä kirjoittaa?

Kuuntelen mielelläni ihmisten kertomuksia heidän kokemuksistaan ja muistoistaan ja kirjoitan niistä mielelläni. Oman sukuni ja kotikyläni asiat kiinnostavat.

Tuomariston kommentit: ASETTUMINEN UUSILLE ASUINSIJOILLE pitäytyy toivottuun aiheeseen, on tarkka, runsassisältöinen ja mielenkiintoisesti kerrottu. Tarinassa on jännitettä ja yksilöllistä syiden ja seurausten pohdintaa. Luottamustehtävissä tunnetun isän vaiheiden kuvaus lisää kiinnostavuutta.

Kirjoituskilpailu ”Uusilla asuinsijoilla”

Tämän vuoden lehdissä tullaan julkaisemaan kaikki kirjoituskilpailuun osallistuneet kirjoitukset. Ne kertovat monipuolisesti asettautumisesta uusiin kotipaikkoihin ja oman paikan löytämisestä vieraassa ympäristössä kaukana koti-Karjalasta.

Sarjan aloittavat palkitut ja kunniamaininnan saaneet ja sen jälkeen muut hyvät kirjoitukset vapaamuotoisessa järjestyksessä.

Osa 2.

Asettuminen uusille sijoille

Koti maatalousnäyttelyn tutustumiskohteena

Millaiseen taloon muutimme? Koska talo poikkeaa rakenteeltaan tavanomaisesta, kerron siitä vähän tarkemmin. Suonenjoen Maatalousnäyttelyn yhteydessä aika pian muuttomme jälkeen, oli yleisölle järjestetty mahdollisuus tutustua tähän ”koe-taloon”. Melkoinen joukko ihmisiä vaelsikin kotimme läpi katselemassa ja ihmettelemässä perinteisestä poikkeavaa ratkaisua.

Rakennus oli loivassa rinteessä. Asuinpuoli oli etelään päin, kohti peltoja ja kauempaa näkyvää Suontee-järveä. Rakennuksen karjatalouspuoli jatkui samansuuntaisena metsään päin, mutta vähän eri linjassa, niin että liitoskohtaan muodostui suorakulman muotoinen piha. Molemmat osat olivat kolmiker-

roksisia.

Asuinpuolella alimmassa kerroksessa oli ikkunallinen työtuvaksi kutsuttu tila leivinuuneineen sekä rinteeseen. Alakerrassa oli vielä kanala, pieni tila sialle ja lantala. Navetan yläpuolella oli heinävintti ja sinne johti tiä ja olohuoneeksi kutsuttu suurin huone. Asuinkerroksessa oli lisäksi vanhempien makuuhuone, tilava eteinen ja WC.

Yläkerrassa olivat lasten huoneet. Keittiöstä portaat johtivat kellarikerrokseen. Keittiöstä pääsi myös toiseen suuntaan pesuhuoneeseen, jossa oli keskuslämmitysruuvi ja joka toimi myös saunakamarina. Sauna oli vieressä. Pesuhuoneesta oli ovi navettaan, mutta sitä ei käytetty, sekä ovi halkoliteriin.

Navettaan kuljettiin halkoliterin kautta. Tämän liiterin ja navetan väliin

jäi AIV-torni. Navetassa oli parret kolmelle lehmälle ja karsinat hevoselle ja vasikalle. Navetan toisesta päästä oli ovi ulos katokseen. Alakerrassa oli vielä kanala, pieni tila sialle ja lantala. Navetan yläpuolella oli heinävintti ja sinne johti tiä ja olohuoneeksi kutsuttu suurin huone. Asuinkerroksessa oli lisäksi vanhempien makuuhuone, tilava eteinen ja WC.

Seuraavana keväänä raivattiin puutarhan alku talon eteläpuolelle rinteeseen pellon reunaan. Istutettiin ensimmäiset kolme omenapuuta, marjapensaita ym. Läheisen emäntäkoulun oppilaat oli saatu harjoittelemaan puutarhan perustamista ja he aloittivat työn.

Ulkoiset puitteet alkoivat nyt olla kunnossa. Talon nimestä käytiin monet keskustelut. Vaara-sana piti ehdottomasti saada nimeen

Elisenvaaran muistona. Elinvaara ei kuulostanut hyvältä, ei myöskään Olliserkun leikillään ehdottama Impivaara. Olihan talossa nyt pieni miehen alkukin. Päädyttiin nimeen Närevaara, sillä talon ympärillä kasvoi suuria kuusia

Pienellä tilalla oli pienet puitteet. Alkuvuosina raivattiin peltoa vähän lisää ja kerättiin kiviä pois. Pellot salaojitettiin kesällä 1953. Viljeltiin viljaa, herneitä ja heinää, muistaakseni. Kasvimaa ja puutarha tuottivat monenlaista satoa. Työt tehtiin suurimmaksi osaksi oman väen voimin, varsinkin sitten kun lapset varttuivat. Joskus haettiin apumiestä naapurista raskaampiin töihin. Isä ajoi Ferguson-traktorillaan sekä työtehtävissä että asioille kirkolle.

Leena hymyilee, vaikka edessä oleva vetosilta pelottaa, mutta Eilan korvat ovat luimussa.

”Sopeutuminen”

Lapset kotiutuvat yleensä nopeasti elämään uusissa oloissa. Niin meilläkin. Koulu ja koulutoverit olivat tärkeä elämän sisältö. Suonenjoen Yhteiskoulussa oli joka kolmannella luokalla yksi Kiiski 15 vuoden ajan ja joka kolmas vuosi tuli uusi valkolakki Närevaaraan. Yhtenä vuotena viisi ”koulukasta” pakkasi laukkunsa aamulla ja häipyi maantielle. Tätä koulunkäyntiä kesti 18 vuotta. Uskon että Karjalan ja kodin menettämisen aiheuttaman trauman jälkeen tämä asia toi vanhempiemme elämään sisältöä ja tarkoitusta sekä jonkinlaista jatkuvuutta. Jos olisimme olleet Elisenvaarassa, olisi Sopen kylän tiellä vaeltanut sama lapsijoukko kouluun kuin nyt Jalkalantiellä Suonenjoella.

Me lapset tiesimme, että oli etuoikeus saada käydä koulua. Kumpikin vanhemmistamme olisi halunnut aikanaan mennä oppikouluun, mutta se oli ollut heidän vanhempiensa mielestä tarpeetonta. Meillä oli vaatimuksena selvittää vuosi ja luokka aikataulussa

ja koulun jälkeen oli läksyjen lisäksi vielä töitä kotona. Erilaisiin töihin kuului tarttua heti kun kynnelle kykenimme sekä ulkona että sisällä. Loman aikana tehtiin talon töitä. Tämä oli kai siihen aikaan tapana, sillä en muista että olisimme pahemmin kapinoineet. Opimme, ettei mitään saa valmiina vaan on ryhdyttävä itse puuhaan.

Isällä oli tapana joskus huokaista, että ainoastaan ”pirttililjely” onnistuu Närevaarassa. Hän teki ilmeisesti pellolla maaperän tutkimuksia, koska ihmetteli sitä, miten lannoitteet häviävät ”hiesumaasta” seuraavaan kesään mennessä. ”Taitavat minun kylvämäni apulannat mennä salaojaputkia myöten tuonne Suonteeseen”. Samalla tavalla ajatellaan nykyisin ihan virallisella taholla.

Omavaraista elämää

Minusta tuntuu, että äidillemme tämä uusi koti oli hänen toiveittensa täyttymys. Siitäkin huolimatta, että hänellä oli tavattoman paljon työtä aamusta iltaan

Iloiset mutakuorman levittäjät matkalla kasvimaalta saunaan. Oik. Riitta, Markku ja Tuula Kiiski Noin v. 1949.

Närevaara vuonna 1955. Talon eteläpääty, oikealla takana näkyy navettaa ja sen alapuolella kanalan ikkuna. Isä istuu varjossa penkillä.

Kiiskin miehet ovat kylvötoissa. Tamma Eilakin on evakko. Kuvan otaja ei ole tiedossa

suuren perheen ja talouden hoitamisessa. Isän ollessa matkoilla jäi vastuu kodin asioista äidin hartioille. Rahaa oli niukasti ja taloudenpito oli senkin vuoksi vaativaa. Omavaraisia olttiin kaikessa mahdollisessa. Marjat, sienet ja oman puutarhan tuotteet otettiin talteen tarkasti. Neulottiin ja ommeltiin vaatteita itsekin. Äidille jäi hyvin vähän aikaa omiin mieliharrastuksiinsa, lukemiseen ja käsitöihin. Varsinkin kangaspuiden ääressä hän olisi viihtynyt paljon useammin.

Äiti oli Suonenjoelle astuttuamme ottanut yhteyttä sikäläisiin Marttoihin, mutta hänelle oli sanottu, että Suonenjoella siirtolaiset menevät Maatalousnaisiin. Marttapuku leikattiin sitten matonkuteiksi. Äiti toimi runsaat pari vuosikymmentä Maatalousnaisissa ja hän oli myös Suonenjoen Osuuskaupan hallintoneuvoston jäsen koko elämänsä ajan.

Isälle elämän muutos oli suuri. Elisenvaarassa hän oli isännöinyt maatila, joka oli ns. harjoitustila. Karja oli ollut tarkastuskarjaa. Vilje-

lymenetelmät olivat olleet uusimpien oppien mukaisia ja maa oli käsittääkseni tuottanut hyvin. Työväkeä oli ollut sen verran, että talon isäntä oli voinut käyttää aikaansa myös moniin yhteiskunnallisiin asioihin, jotka häntä suuresti kiinnostivat. Hän oli jatkanut isän ja iso-isän jalanjäljissä. Nyt tämä kaikki oli poissa. Hänestä oli tullut asutustilallinen, ja sitä titteliä hän itse käyttikin itsestään.

Isä vaikutti luottamustoimissa

Alkuaikoina isä oli mukana myös Suonenjoella kunnanvaltuustossa ja joissakin lautakunnissa. Mutta etelään ja varsinkin Loimaalle hänen harrastuksensa ja matkansa pääasiassa suuntautuivat.

Toiminta Karjalan Liitossa, Vakuutusyhtiö Aurassa, Vapaussoturien Huoltosäätiössä ja joissakin muissa yhteisöissä jatkui entiseen tapaan, mutta kaikkein tärkeimmiksi tulivat menetettyyn Karjalaan ja Kurkijokeen liittyvät asiat.

Politiikassa hän oli vielä

mukana joitakin vuosia ja hänet valittiin maalaisliiton edustajana eduskuntaan vuonna 1948, käsitykseni mukaan siirtolaisten äänillä.

Elisenvaaran Yhteiskoulun asioiden hoitamista hän jatkoi edelleen, ja meillä harmiteltiin pitkää välimatkaa tähän kouluun. Lasten olisi oikeastaan pitänyt päästä ”omaan kouluun”.

Kiiskien Sukuseura perustettiin. Isä jatkoi sukunsa tutkimista Mikkelin arkistoissa. Tallella on hänen käsin kirjoittamiaan koosteita suvun eri haaroista.

Kaikki edellä mainitut toimet olivat isällä jatkoa aikaisempaan jo ennen sotia alkaneeseen. Samaan ryhmään voisi lisätä vielä ainakin Elisenvaaran Nuorisoseuran, jonka toiminnassa Loimaan seudulla muuttamat ikuiset nuoret isän lailla olivat edelleen mukana jollakin tavalla

Kurki-Säätiö isälle rakkain

Sota ja siirtolaisuus toivat myös aivan uusia kuvioita.

Sellaisia olivat pitäjäsäätiöt ja niihin liittyvät erilaiset toiminnot. Heti sodan jälkeen perustettu Kurki-Säätiö oli käsitykseni mukaan isälle hänen ajatusensa ja toimiensa rakkain ja merkityksellisin kohde. Hämmästyin, kun muutama vuosi sitten sain käsiini säätiön 40-vuotishistoriikin ja luin sieltä, että Pekka Kiiski oli ollut 30 vuoden ajan (1946-1976) sekä säätiön valtuuskunnan että hallituksen jäsen ja myös hallituksen puheenjohtaja. Isä kuoli kesällä 1976, eikä hän viimeisinä aikoinaan enää jaksanut toimia aktiivisesti, joten jälkimmäisessä vuosiluvussa on jonkin verran ”kunnialisää”. Kurkijokelainen-lehden 25-vuotisjuhlassa otetuissa valokuviissa vuonna 1974 hän on kuitenkin vielä mukana. Lehti oli ollut hänelle kuin oma lapsi ja viimeisten vuosien uskollinen seuralainen. Tämä tapahtuma saattaa olla hänen viimeisiä matkojaan Loimaalle.

Edellä mainitun Kurki-Säätiön historiikin laatija V.O. Hakulinen kirjoittaa,

että säätiön hallituksen kokouksessa helmikuussa 1947 Pekka Kiiski ehdotti kurkijokelaisten yhteistä kokoontumista kesällä Loimaalla. Ajatus sytytti ja vielä samana kesänä vietettiin ensimmäiset Kurki-juhlat, joissa osanottajia laskettiin olleen yli 2000 henkeä edeltävä jumalanpalvelus mukaan luettuna.

Kurkijoen pitäjän historian kirjoittamisesta oli tehty aloite kunnanvaltuustossa jo ennen sotia 1920-30 lukujen vaihteessa ja asiaa hoitamaan oli asetettu toimikunta, jossa isä-Pekka mukana. Sotien ja monien muiden vaikeuksien vuoksi Kurkijoen Kihlakunnan Historia saatiin valmiiksi vasta 1960-luvulla.

Historiatoimikunta oli kuitenkin pannut vireille valokuvien keräyksen jo vuoden 1940 lopulla. Jatkosodan aikana kerääminen keskeytyi, mutta vuonna 1948 asia käynnistettiin uudelleen ja vuonna 1952 valmistui kuvateos ”Muistojemme Kurkijoki”.

*Nimimerkki
”Elettiinpä ennenkin...”
Jatkuu...*

Isä oli harventanut koivu-taimikkoo ja teimme talkoilla pihassa talven vastat.

UUSI ERÄ!

Kurkijoki-isännänviiri

95 € + postitus
Pituus 4 m, yläosan
leveys 45 cm.

Kurkijokelainen
Koulukuja 7, LOIMAA
puh. (02) 762 2551
ja 050-521 3336

Pyhäjärvellä siimat kireinä

Seitsemännet Kalakurkien järjestämät Nikolain-pilkkit kisattiin lauantaina 13.3. Pyhäjärvellä Loma-Säkylän edustalla.

Aamulla kokoonnuttiin käskynjaolle Pajun Reinon ja Mairen huvilalle, jonne kaikki pitkämatkalaisetkin löysivät pienen harhailun jälkeen. Kauimmaiset tulivat Helsingistä, Porista, Juupajoelta ja Orivedeltä. Pihan täydeltä saapui väkeä, mikä osoittaa, että mielenkiintoa Nikolain-pilkkii kohtaan riittää.

Kokoontumisen jälkeen siirryttiin Loma-Säkylän rantaan. Kisakuume nousi sopivasti ja jälle pääsyä

odotettiin malttamattomasti. Niinpä kilpailuaikaa muutettiin ja aloitettiin varti etuajassa. Kahden aikaan oli oltava takaisin rannalla. Neljätuntinen kiivas kilpailu pääsi näin alkuun. Sää suosi aamusumun hälvettyä. Aurinko paistoi ja ilma oli keväisen lämmin ja kaunis. Kaikki tuntuivat nauttivan pilkillä olost, koska viimeisimmät maltoivat tulla rantaan vasta viime minuuteilla.

Punnitukseen ja palkintojen jakoon siirryttiin takaisin Pajun huvilalle. Jännittävin vaihe kilpailussa on aina saaliin punnitus, seurataan miten paljon kalaa

tuli ja kenellä nyt on se suurin saalis. Pärjääkö tälläkin kertaa ”vanhat konkarit” vai onko jo uusien aika nousta mitaleille. Tuloluettelosta voitte todeta kuinka kävi.

Teuvo muisteli talvisodan päättymistä ja Kapasen Paulin poismenoa muistettiin hetken hiljaisuudella. Olihan hän monella Kalakurkien Kurkijoen matkalla mukana.

Mitalien jaon suoritti itse-osoikeutetusti Ria Teuvon avustamana. Kymmenen parasta sai mitalit kaulaansa. Uuteen, Rian lahjoittamaan, kiertopalkintoon sai Kemppisen Pentti ensimmäisen kiinnityksen.

Talonväen tarjoamat pulakahvit nautittiin loppuksi ja niin oli rattoisa yhdessä-olopäivä saatu päätökseen. Tavataan vuoden päästä samoissa merkeissä.

Kevään pilkkisää on nyt parhaimmillaan, että ei muuta kuin ylös, ulos ja pilkkijäille. (Jos jäät ovat vielä turvallisia, toim. huom.)

Martti Repo

Punnituksen jälkeen maistuivat ”makkaramestarien” grillatut makkarat. Olihan ilta- ja aamupäivä jo pitkällä.

Reinolle ja Mairelle mitä parhaimmat kiitokset tarjoilusta ja siitä, että näin suurella porukalla voitiin kokoontua teillä pilkkikilpailun merkeissä.

Tulokset

1. Pentti Kemppinen 1094 g
2. Saini Repo 1065 g
3. Pertti Inkinen 925 g
4. Viljo Ylönen 908 g
5. Seppo Kemppinen 772 g
6. Martti Repo 746 g
7. Simo Kaunisto... 741 g
8. Toivo Hyvönen.. 626 g
9. Ritva Vaittinen... 581 g
10. Sari Latva-Valkama .471 g
11. Teuvo Ahokas ..411 g
12. Martti Vaittinen 399 g
13. Raija Laaksonen 394 g
14. Leena Meskanen 341 g
15. Marja-Liisa Rae 333 g
16. Liisa Maanpää .332 g

17. Teuvo Heinonen 311 g
18. Terttu Veijalainen 287 g
19. Aimo Jälkö 239 g
20. Lauri Veijalainen 187 g
21. Launo Salmelainen 176 g
22. Aaro Kojo 158 g
23. Jouko Mäki 150 g
24. Kaarlo Kojo 87 g
25. Veikko Nenonen 53 g
26. Raimo Sikiö 44 g
27. Martti Meskanen 35 g

Suurin saalis kiertopalkinto Pentti Kemppinen 1094 g. Suurin kala kiertopalkinto Liisa Maanpää 162 g ahven. Kiiskikilpailun palkinto arvalla Pentti Kemppinen 38 kpl (myös Viljo Ylönen ja Saini Repo sama määrä). Saamattomien palkinto arvalla Reino Paju. Kokonaissaalis 11 896 g.

Nikolain pilkin palkintojen saajat.

Eric Björklund:

Pataljoona Sederholm - Karjalan evakuointi maaliskuussa 1940

Ruotsin suurlähetystössä julkistettiin 24.2. Eric Björklundin kirja Pataljoona Sederholm. Tilaisuuden avasi Ruotsin suurlähettiläs Johan Molander. Tilaisuudessa käytti puheenvuoron mm. valtioneuvos Riitta Uosukainen, joka kertoi oman perheensä evakkomatkasta 1940.

Kutsuvieraille Pataljoona Sederholm –kirjan esitteli sen kirjoittaja, toimittaja Eric Björklund. Hän on erikoistunut ruotsalais-suomalaiseen logistiseen historiaan talvi- ja jatkosotien ajalta. Sederholmin pataljoona, joka on Schildts Förlags AB:n kustantama, on runsaasti kuvitettu.

- Maaliskuun 13:ntena 1940, talvisodan rauhantekopäivänä Suomi liputti puolitangossa. Rauhanehdot edellyttivät, että suuria osia Karjalasta oli menetetty ja piti tyhjentää. Kyseessä oli Pohjolan suurin kansansiirto.

Aamupäivällä 14. maaliskuuta kenraali Archibald Douglas, 2. armeijakunnan esikunnan päällikkö etelä-

sessä Sunnerbyssä, välittömästi Luulajan ulkopuolella, vastaanotti sähkeen armeijan yleisesikunnan päälliköltä, kenraalimajuri Axel Rappelta. Sähke kuului:

Toivomuksia kuljetusavusta niiden Suomen alueiden tyhjentämiseksi, jotka oli määrä luovuttaa Neuvostoliitolle. Kuinka suuri osa armeijakunnan auto-osastoista voidaan käyttää siihen? Toivottavaa on, että operaatio tapahtuu mahdollisimman suurella kalustolla. Vastausta pyydetään heti.

Samana päivänä ylipäällikkö Olof Thörnell lähetti myönteisen sähkeen. Sähke oli päämajakäskey. Ylipäällikön käskyä Suomelle annettavasta kuljetusavusta oli edeltänyt ulkoministeri Väinö Tannerin 13. maaliskuuta tekemä tiedustelu. Hän oli soittanut Suomen asiainhoitajalle Ruotsissa, Eljas Erkolle, ja pyytänyt tätä ottamaan yhteyttä Ruotsin ulkoministeriöön, mikä toteutuikin samana päivänä.

Ruotsin ulkoministeriö suostui tähän pyyntöön ja lupasi järjestää Suomelle

kuljetusapua. Kuljetusavun toteuttaminen siirtyi majuri Mortimer Sederholmille, joka palveli Linköpingissä T 1:ssä (Svean kuljetusjoukot). Hän oli 2. kuljetuskuormaston päällikkö.

Mortimer Sederholm toimi nopeasti ja tehokkaasti. Jo päivän kuluttua Ruotsin ylipäällikön käskystä oli Pataljoona Sederholmin joukko-osasto organisoitu valmiiksi. Se käsitti noin 1 250 ruotsalaista sotilasta ja lähes 500 moottoriajoneuvoa, joista 380 oli kuorma-autoja.

Pataljoona Sederholm oli järjestäytyneenä Suomessa hieman yli vuorokausi sen jälkeen, kun ylipäällikön käsky saavutti 2. armeijakunnan. Evakuoinnin oli tapahduttava kymmenessä päivässä allekirjoitetun rauhansopimuksen mukaisesti.

Kirjan kirjoittaja tuo julki myös sen, että Mortimer Sederholm ahdistui sodan tuhoista ja kohtalosta, joka oli kohdannut Suomen kansaa.

Pitkin teitä, joilla oli vaikea päästä eteenpäin

Suomen armeijan vetäytyessä, nähtiin luovutetuilta alueilta lähteneitä pitkiä pakolaiskolonnia. Niillä oli mukanaan koti-irtaimistoa ja muuta tavaraa, kuten työkaluja, yli kuormatuissa ajoneuvoissa. Usein ylipäällä kuormassa istui mummo pikkulapsia polvellaan. Kuskina oli tyypillisesti vähän yli kymmenen vuoden ikäinen poika tai tyttö. Rekien vieressä ja pitkinä kolonnina teillä talutettiin lemmiä niin kauan kuin ne jakoivat kävellä. Usein tien vieriä reunustivat kaatuneet lehmät. Mieliala ei ollut korkealla, mutta kaikki tuntuivat kantavan raskaan kohtalonsa tynnosti, Mortimer Sederholm toteaa.

Kirjoittaja kuvaa kirjassa yksityiskohtaisesti Pataljoona Sederholmin evakuointikuljetuksia ja työhön osallistuneiden kertomuksia.

Ennen kotimatkaa sisäministeri Ernst von Born kiitti kutsupäivällisillä Pataljoona Sederholmin työpanosta ja ilmaistiin Suomen hallituksen ja kansan suuri kiitollisuus kaikesta avusta, minkä maa oli saanut sodan aikana Ruotsilta. Puheessa sanottiin, ettei evakuointia olisi ehditty tehdä suunnitelmien mukaisessa laajuudessa ilman Pataljoona Sederholmin työpanosta. Tästä avusta Mortimer Sederholmia pyydettiin esit-

tämään Ruotsin viranomaisille Suomen hallituksen ja kansan kiitos.

Päivällisellä pitämässään kiitospuheessa Mortimer Sederholm vastasi:

Sen vähän, mitä minä ja joukkoni olemme tehneet suomalaisille ystävillem-

me, olemme tehneet ilolla ja lämpimällä sydämellä täynnä ihailua Suomen kansan saavutuksia kohtaan sodassa. Samoin sitä urheutta ja itsehillintää kohtaan, joka oli ominaista heidän käytökselleen rauhan jälkeen.

Ref. Suom. **Martti Ahti**

Pataljoona Sederholm - kirjan kirjoittaja Eric Björklund antamassa nimikirjoitusta Karjalan Liiton kulttuurituottaja Mervi Piipposelle.

Hiitolaiset pilkkivät kilpaa

Seuramme perinteinen pilkkipailu järjestettiin 20.3. Suodenniemen Putajassa, kilpailujärvenä Mouhijärvi.

Tapahtumaan osallistui 26 henkilöä. Sää oli kolea ja tuulinen, jää sopivan paksua ettei puljuista ollut pelkoa. Kaikki neljän tunnin aikana itse pyydystetyt kalat kelpasivat kilpailukaloiksi.

Yhteensä kilpailijat saivat saalista 13,563 kg. Saamatomaksi ei jäänyt kukaan.

Osallistujia oli saapunut pitkienkin matkojen takaa mm. Hämeenlinnasta, Orivedeltä, Tampereelta, Turusta, Ulvilasta, Nakkilasta, Porista, Sastamalasta, sekä joukko Kalakurkia Loimaan seudulta.

Suodenniemen Säästö-

pankin kiertopalkinnoksi lahjoittama puntari lähti Simo Kauniston mukana takaisin Turun seudulle.

Naisten sarjan kiertopalkinto meni puolestaan pysyvästi Orivedelle Sari Latva - Valkaman haltuun. Uutena kilpailumuotona oli ”maaoottelu” Hiitola-Kurkijoki. Kolmen parhaan pilkkijän yhteistuloksella Kurkijoki peittosi n. 400g. Hiitolaiset.

Kurkijokelaisten voitokkaan saaliin pilkkivät Simo Kaunisto, Jouko Mäki ja Pentti Kemppinen.

Kaikkien tapahtumaan osallistuneiden kesken arvottiin lahjoituksina saatuja tuotepalkintoja joista kiitos lahjoittajille.

Suurin saalis, Simo Kau-

nisto 2854 g

Suurin kala, Simo Kaunisto 702 g hauki.

Hiitola - Kurkijoki joukkuekilpailu (3 parasta), Kurkijoki 4595g - Hiitola 4187g

Lähin arvaus suurimmasta saaliista, Leo Kesseli -54 g voittosaaliista.

Miehet

1. Simo Kaunisto...2854 g
2. Sulo Rasilainen .1692 g
3. Jouko Vepsä1617 g
4. Jouko Mäki.....1062 g
5. Viljo Ylönen 878 g
6. Pentti Kemppinen 679 g
7. Pekka Valkeapää 588 g
8. Martti Repo 399 g
9. Seppo Kaljunen . 339 g
- 10 Kari Kaijo..... 310 g
- 11 Eero Häkli 294 g

Kurkijokelaisten voitokas joukkue Vas. Pentti Kemppinen, Simo Kaunisto, Jouko Mäki

- 12 Launo Salmelainen..... 197 g
- 13 Jouko Ijäs 174 g
- 14 Pauli Salmelainen126 g
- 15 Pentti Ijäs 93 g
- 16 Leo Kesseli 87 g

Naiset

1. Sari Latva-Valkama . 553 g
2. Leena Laaksila 363 g
3. Saini Repo..... 328 g
4. Raija Laaksonen 322 g

5. Aino Jantunen 265 g
6. Aila Kaljunen ... 265 g
7. Pirjo Kopra..... 78 g

Raija Laaksonen

Mannerheim Kurkijoella

Antti Eklundin isä kohtasi arvovaltaisen hevossaattueen syyskesällä 1939 Kurkijoella. Reilut kymmenen komeaa hevosta ratsastajineen, keulassa itse Mannerheim. Siviilimiehenäkin Albert Eklund veti kätensä lippaan ja niin teki myös Mannerheim ja hänen saattueessaan olleet upseerit.

Matkan tarkoituksena oli Laatokan teiden tarkistus mahdollisen tulevan maihinnousun varalta.

Kuka tietää tästä tapahtumasta?

Kerro tai kirjoita tietosi Kurkijokelaisen toimittukseen.

Tiedätkö, mitä paikkoja hän tarkasti, missä kulki, mitä teitiä pitkin?

Onko valokuva-arkistossasi kuvia tapahtumaan liittyen? Toivomme, että löytäisimme sellaisen julkaistavaksi.

Vuoden virvottava on muusikko Pauliina Lerche

Karjalan Liitto valitsi yhdeksättä kertaa vuoden virvottavan. Tämän vuoden virvottava on karjalaisen kansanmusiikin ammattilainen, muusikko Pauliina Lerche.

Rääkkylästä Pohjois-Karjalasta lähtöisin oleva Pauliina Lerche on monipuolinen kansanmusiikko, jonka musiikissa ja toiminnassa näkyvät vahvasti karjalaiset vivahteet. Sibelius-Akatemian kansanmusiikkiosastolta musiikin maisteriksi vuonna 2002 valmistunut Lerche on karjalaisen kansanmusiikin, leikki- ja tanssiperinteen eturivin muusikoita ja hyödyntäjiä Suomessa.

Karjalainen tanssi- ja musiikkiperinne on ollut pohjana hänen lukuisille sävellyksilleen ja musiikkiteoksille, joita on yhdistelty myös muiden maiden kansanmusiikkiin. Pauliina Lerche on vienyt karjalaisia

sävelkulkuja eri puolille maailmaa ja tehnyt tunnetuksi Karjalaa ja karjalaista perinnettä.

4-vuotiaana viulunsoiton aloittanut Lerche on soittanut mm. Värttinässä, karjalan kielellä esiintyvissä Burlakoissa sekä Hectorin Acoustic Quartetissa. Tällä hetkellä hän esiintyy Mimmit-lastenmusiikkiyhtyeessä, Vesa-matti Loirin orkesterissa sekä oman yhtyeensä sekä oman yhtyeensä Pauliina Lerche & co:n kanssa.

Karjalaista tunnelmaa välittävät mm. levyt Katrili (2002) ja Malanja (2006), joista Malanja on julkaistu myös Japanissa.

Vuoden virvottavan valinnalla Karjalan Liitto haluaa pitää esillä karjalaisia pääsiäisperinteitä ja muistuttaa virpomisesta Karjalassa liittyneestä hengellisestä sisällöstä. Nykyisin kaksi erilaista perinnettä ovat sekoittuneet.

Lukijoilta

Ystävä hukassa

Jos joku tietää (Saimi) Kaarina Alhaisen os. Hongell osoitteen tai elämänvaiheista, niin ystävälliset vastaukset Reino Rainetsalolle, joka on ystävä vuosien takaa. Hän on kotoisin Kurkijoen Mikrilän kylästä, Hongell'n tyttäret ikäjärjestyksessä: Martta, Agnes, Aili, Saimi (myöhemmin Kaarina), Siiri, Ruusa ja Senja. Siiri Lötjösen os. Hongell muistokirjoitus oli 19. maaliskuussa ilmestyneessä Kurkijokelaisessa.

osoite: Reino Rainetsalo, Karvetinkatu 3 as 11, 21100 Naantali tai sähköpostiin repappapa@gmail.com.

Lisätietoa valokuviiin:

Oy Suomen Maitokauppa-jutun valokuva Kurkijokelainen 3 5.2.2010 sivulla 5. Alakuvassa 2. vasemmalta on Väinö Kirves, hän istuu toisen henkilön takana, vain osa kasvoja näkyvissä.

Kurkijoen kunnan lopettajaistilaisuus, Kurkijokelainen 5 5.3.2010 sivu 10. Kuvaan on tullut lisätietoja ja varmistuksia.

4. Juho Mylén
15. Mikko Kuokkanen
28. Matti Heinonen
30. Juho Ojalainen
31. Martti Lukka
36. Heikki Koho
37. Matti Tukia (ei numero 35, kuten kuvassa oli ilmoitettu)

Kiitoksia kaikille soittajille. Lisätietoja otetaan vastaan.

Löytyykö valokuvia tai tietoja?

Anni Lattu -nimisestä henkilöstä tai Murtovaara-nimisestä paikasta Kurkijoen Alhosta.

Anni Lattu kuoli vuonna 1930 ja hän asui Alhon kylässä Kankaanlammen läheisyydessä Murtovaaranimisen mäen päällä (talo nro 10 Kurkijoki Kylästä Kylään kirjassa s. 23).

Soitelkaa tiedoista ja kuvista: M. Hietamäki p. 040-5509856

Hiitolasta

Eräs hiitolainen lukija muistutti Talvisodan 105 päivää kirjoitukseen liittyen (Kurkijokelainen 5), että Hiitolan suurpommitukset olivat 24 ja 25.12.1939.

Hymyä huuleen

Maanviljelijä voitti lotossa päävoiton.

Mitä aiot tehdä kaikilla näillä rahoilla, tiedusteli voittouutista vienyt veikkausasiemies?

Aion jatkaa tätä maanviljelystä niin kauan kuin rahat riittävät.

Ikäneito tuli Alkoon ostamaan viiniä. Kun hänen oli vaikea päättää, mitä ostaa, yritti myyjä auttaa.

Minkä kanssa sitä juodaan?

Talonmiehen kanssa.

Missä venäläiset pitivät heiniä?

Ladoissa.

Eskon puumerkki

Sanomalehti
Kurkijokelainen
LUKIJAMATKA
KURKIJOEELLE
3.-6.6.2010
(täysi, paikkoja vain ilman majoitusta)
26.-29.8.2010

ALUSTAVA MATKAOHJELMA:
torstaina 3.6.: lähtö n. klo 5.00 Loimaa – Helsinki – Lahti – Vaalimaa - ostosmahdollisuus Viipurissa - keittoruoka Muolaassa Kuusaan "Vanha Navetassa" - tutustuminen Käkisalmeen – Kurkijoki – majoittuminen "Mihailin hotelliin" kirkonkylään
perjantaina 4.6.: Kiertoaajelu Kurkijoella (koko pv)
lauantaina 5.6.: Kotiseutukierrokset bussilla ja takseilla (taksit eivät kuulu matkan hintaan)
sunnuntaina 6.6.: lähtö aamulla Kurkijoki - Sortavala kiertoaajelu – Ruskealan marmorilouhoksilla opastettu kierros – Värtsilä – Lahti – Helsinki – Loimaa
majoitus: Kurkijoen kirkonkylässä Lopotissa "Mihailin hotellissa 2-4 hengen huoneissa.
ruokailut: Hinta sisältää: keittoruuan menomatkalla, päivälliset to, pe ja la, aamiaiset pe, la ja su.

Hinta: **295 €** sisältäen matkaohjelman ja ruokailut sekä viisuminhankkimiskustannukset (omalla viisumilla 256 €)

Jos olet kotimajoituksessa, kysy matkan hintaa toimituksesta. Viisuminhankintaa varten pitää täyttää viisuminanomuskaavake ja liittää mukaan 1 kpl passikuvia sekä kopio voimassaolevan passin kuvasivusta. Passin tulee olla voimassa vähintään 6 kk matkan jälkeen. Viisumianomuskaavakkeen voi tilata toimituksesta puhelimitse tai poimia Neva Toursin sivuilta: www.turunnevatours.fi

Vastuullisena matkanjärjestäjänä toimii Neva Tours Oy Turusta

Ilmoittautumiset KURKIJOKELAISEN TOIMITUKSEEN 23.4. tai 16.7. mennessä.
 Ilmoittautumisia otetaan vastaan tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14, puh. (02)762 2551, 050-5213336
 Ilmoittautuneille postitetaan tarkempi matkaohjelma ennen matkan alkua. Muutokset alustavaan ohjelmaan mahdollisia.

Uusi lehti Karjalan Kuvalehti

Lehden ensimmäisessä numerossa käsitellään mm. seuraavia asioita:

- Jäämeren sulamisesta valtavat muutokset
- Onko sotasyllinen Suomi oikeusvaltio
- Seitsemän eri Karjalaa
- Karjalan kauneus avautuu varjoliitäjälle
- Laulava vallankumous
- Sortavalassa palautustoi-veita
- Onnea, Karjalan Liitto 70-vuotta
- Suomen vapauden ja Viron kunnian puolesta

Karjalan Kuvalehden 84 sivulla käsitellään ajan-kohtaisia asioita laajemmin

kuin Karjalan näkökulmas-
ta. Paremminkin voitaisiin
puhua Pro Finland -lähtö-
kohdasta.

Tavoitteena on, että kar-
jalainen kulttuuri, Karjalan
palautuskysymys, Karjalaan
liittyvä tiede ja karjalaiset
yhteisöt saisivat tasapuoli-
sen näkyvyyden, naapuri-
kansojamme unohtamatta.

Karjalan Kuvalehti on lu-
ettavissa ilmaisena online-
tutustumislehtenä osoittees-
sa <http://karjalankuvalehti.com/KarjalanKuvalehti/>.
Samasta osoitteesta löytyvät
myös tilaustiedot.

Lehti ilmestyy vähintään
neljä kertaa vuodessa.

**Lahja-
ostokset
Kurkijokelaisesta**

Tule tutustumaan

toimitukseemme monipuolisiin tuotteisiimme. Toimitamme kaikkia artikkeleita myös postitse. Silloin lisäämme postimaksun myyntihinnan päälle. Hinnat sisältävät alv:n
 Tilaukset tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14.00, puh. 02-7622551 tai 050-5213336 tai toimitus@kurkijokelainen.inet.fi

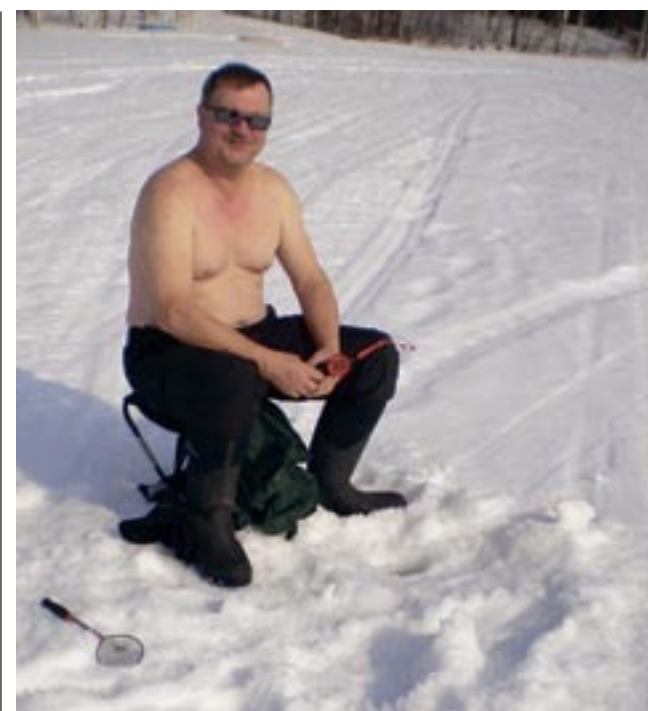
Myytävät tuotteet:

Kirjat:	€
Muistojemme Kurkijoki TARJOUS	30
Kurkijoen historia IV	21
Kurkijoki kuvat kertovat TARJOUS	5
Kurkijoki sodasta evakkoon TARJOUS	5
Näin ikkeä – murrenankirja (Miikkulainen)	15
Vaiettu Elisenvaaran pommitus (Rahkola, Geust)	35
Minä, Adolf ja Josip (Raimo O. Kojo)	30
Paluu juurilleni (Sairanen)	30
Kärkitaistelija (Hartikka)	20
Kurjenmiekkä (Poskiparta)	10
Se on sata (Kurkijoen martat)	20
Loimaan Seudun Karjalaseura 60 v	20
Elisenvaarassa ja evakossa	15
Kurkijoki-Säätiö 60-vuotishistoriikki	8
Vanhat 10-vuotishistoriikit	2
Parhaat jutut	5

Viirit:	
Kurkijoki-isännänviiri (4 m)	95
Kurkijoki-pöytästandaari (2 mallia)	35

Postikortit:	
Postikortit Pekka Kyytisen kuvista	1
Muut postikortit	0,50

Muut:	
Kurkijoki-mitali	28
Kurkijoelta Nykypäivään -museomultimedia CD-Rom	20
Lehden vuosikerta – CDR	20
Karjalan kutsu CD	12
Puinen Kurkijoen vaakuna (seinä- tai pöytämalli)	20
Puinen kurki	20
T-paita	15
Adressit	8
Kurkijokelainen irtonumero	2

Kalakurjet Laatokalla

Kalakurkien kaunis aurinkoinen pilkkipäivä 27.3. Hänni-senlahdella Vätikässä.

Käypä se näinki, Jorma Lankista alko varistaa joten paita pois.

Ties mimmone kuva ois tullu iltapäivällä kun aurinko vielä lämpimämmin paistoi.

Kuva: Raija Laaksonen

**MUSIIKKIVÄEN
PALVELUPAIKKA**
**LOIMAAN
MUSIIKKI**

Puh. (02) 7622 950
 Oikokatu 3, Loimaa
 Avoinna:
 ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

**ONKS
TIETOO
VASTAUKSET**

1. Timo
 2. 4808 m
 3. n. 400 miljoonaa ih-
 mistä
 4. vuonna 1812
 5. Pyhä Yrjänä
 6. vuonna 1827
 7. kesällä 1877
 8. Väinö Linna
 9. Puolan
 10. anoreksia

Asianajajia

ASIANAJAJA

on asianajajaluetteloon hy-
väksytty lakimies, jolla on
säädetty kokemus ja taito.
Asianajajan toimintaa valvo-
vat Asianajajaliitto ja oikeus-
kansleri. Asianajotoimistot
hoitavat myös maksuttomia
oikeudenkäyntejä ja oikeus-
turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
 Julkinen kaupanvahvistaja
 Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
 p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
 VT Pia Aulio
 VT Kaarina Nylamo
 Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
 Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

Kurkijokelainen
**Kurkijokelaisen,
hiitolaisen ja karjalaisen
hengen vaali.**

Tilaa nyt Kurkijokelainen, kaksi kertaa
 kuukaudessa ilmestyvä pitäjälehti!
 Vuosikerta vain **39** eur. Tilattuna alle 1,70 eur/kpl.

Tilaan Kurkijokelaisen

☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Lehden saaja

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Lahjatilauksen maksaja:

Nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postinro ja -toimip.: _____

Pvm. _____

Allekirjoitus: _____

Palauta kuponki kirjekuoressa osoitteella:
Kurkijokelainen, Koulukuja 7, 32200 LOIMAA
 tai tee tilaus sähköpostiosoitteessamme:
toimitus@kurkijokelainen.inet.fi